

309157 ప్రతిదినము ప్రకటింపబడును.

VOL. 4.

చెన్న పట్టణము 1917 సం॥ మే నెల 22 వ తేది మంగళవారము

No. 44

సంపుటము. ౪.

సింగళనామ సంవత్సర శ్వేతమాస శుక్ల ద్వితీయ ౨.

సంచిక ౪౪

అద్భుతనివారిణి.

126

ప్రొఫెసర్ జేమ్సుగారి
ఎథ్నో లాజిక్ పెరల్స్

ఇది బలహీన
లకును నీరస
లకును మందు
నిద్ర లేకుండు
ట, జ్వరము
తక్కువగను,
మెదడు దివ్య
గా నుండును.

పనియందెంతమాత్ర మిచ్చు లేకుండుట, నిస్సత్తువ బలహీనము,
ఆయాసము, కుక్షనష్టము పోగొట్టును. విద్యార్థులకు, శిశువులకు,
యలకు గుమాస్తాలకు వర్తకులకు, మనోవ్యాధులకు మొద
లగు వారికి ప్రశస్తమైనదనుడు; బలమును గలిగించును. ఆ నీక
నేలమంగి ఇందువలన బాగుపడినవారు. నీవుకూడ నేటిదిని మే
టిక బుడ్డిని కొని దానిమోస్తరు ఒకమారు పరీక్షింపుము.

25 మాత్రల బుడ్డి 1-కి రూ. 1-4-0
40 " " " 2-0-0

నవీనము! నవీనము!!

పరిమళ ద్రవ్యముల రాజు

ఆటో దిల్ బహార్

మనోరమ్యముగాను కొంతకాల ముందునట్టి ఆపూర్వ
వాసనయును కలదు. ఆలోకనాత్ సారాయి మొదలగువాటి
యొక్క సంబంధము జూత్రిగాలేదు. చేతిగుడ్డలో గాని చొ
క్కాయ వైనగాని 2-3 చుక్కలు విడిచినంతట ఒక సందన
వసము మధ్యలోనుంటే యెంత సుఖయిన వాసనను ఆరు
భవించ వచ్చునో అంత ఆనందభవించును. ఇతర వాసనలు యే
వేని యుండినా యీ ఆటో దిల్ బహార్ యొక్క వాసన ప్రాధా
న్యముగా నిలుచును. ఈదినమే ఒకబుడ్డికి వ్రాసి పంపుము.
తల 1/2 ద్రాము బుడ్డి 1-కి రూ. 0-8-0 } వి. పి. వార్షి
, 1 ద్రాము బుడ్డి 1-కి ,, 0-12-0 } రూ. 0-4-0
, 1/2 అవున్నబుడ్డి 1-కి ,, 2-0-0 } ప్రత్యేకము.

ఆంగ్లో యిండియన్ డ్రగ్ అండు కెమికల్ కంపెనీ
నెం 155, జమ్నామసీగు రోడ్, బొంబాయి
చుద్రాను యేజంబు:- మెనూరా పునస్తోత్రం మూర్తి,
నై బాబజారు రోడ్, మదరాసు.

'A Letter to the People of India'

BY

Mr. Lionel Curtis.

A very interesting book which must be read
by all people interested in Indian Politics.
Mr. Curtis is for self-government for India
and how he arrives at this startling conclu-
sion is beautifully set forth in this book. A
scheme for an Imperial Parliament of the
Empire in which India will also be an equal
partner is also sketched.

Price including V. P. charges As. 0-12-0

For copies apply to

Manager,

"ANDHRA PATRIKA"

POST BOX NO. 212

MADRAS. E.

కుష్టురోగమున కమూల్యముగు మందు.
ఇది మిగుల శోశ్యరక్తకరిమగు మందు. పది పదియైదు
రోజులు రాయటవలెన తెల్లని మచ్చలు, అట్లుకాక చర్మము
వై మరి యేవిధమైన రంగులను నిర్మూలముచేయును. ముఖ్యము
గా నీరోగమునకు జాగ్రత్ దీసికొను (భారతరగు) మంది దియే.
(783) దీనివెల. టిన్ను 1-కి రూ. 4-6-0 అంచె కూలివేర.
Dr. W. N. Dixit, Merchant, Poona City.

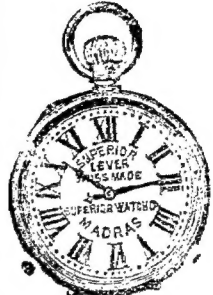
ఆదిపచ్చికాన లేక జున్ను

తులం 1 కి రూ. 3-8-0

శేపాళదేశపు కస్తూరి, మంచిది	తులము 1-కి ...	80-0-0
గోరోజనము, మంచిది	" ...	7-0-0
కుంకుమ పువ్వు	తులము 1-కి ...	2-0-0
రసభస్మము	తులము 1-కి రూ	0-10-0
పచ్చకర్పూరం	" ...	2-0-0
మండుకు నూనె	సీసా 1-కి ...	0-8-0
బాలామృతము సీసా 1-కి	" ...	0-12-0

అమృతాంజనము డిపో, మదరాసు.

సుపీరియర్ లీవర్ జ్యూయల్స్ వాచ్
గొలుసుతో సహా ధర రు 3-0-0. పోస్టేజి 0-4-0.
దీనికి 5 సంవత్సరముల గ్యారంటీ గలదు.

ఈగడియారము డయిలమిద
మాకంపెనిపేరు ఎట్టనిసిగాతో
మృద్రంపబడియుండును. ఇది చూచు
ట కందమై తలచీగమును, దెబ్బ
ప్రూఫ్ అను గ్లాసు జోమును గలిగి
మొదలుపెనులకు తగియుండును. నె
పైమాత్రాభాగమున గ్యారంటీచీటి
అతికించుచుండును. సీమపండి మా
కై తయారుచేయబడినది. కాన నెవరి
యొద్దను జిక్కుదు. ఒక్కొక్కరును తీయదురను తెలంపుతో
తక్కువవెల నుంచితమి. చాలకాలము పనిచేయునట్టి స్వల్ప
ధరగల గడియార మిది యొకటియే యని యనుభవంబున చెలి
యును. ఇదివర కనేక గడియారములు ఖర్చయి యొగ్గతా
పత్రముల నుడియున్నది. ఒకటి తెప్పించి చూడుడు. మా
పట్టణమున ననేకులు కొని సంతసించినన, వేరుమాట లేదుచు?
సుపీరియర్ వాచ్ కంపెని, సోమబాక్సు నెం 161 మద్రాస్.

ఇది రాగివలన తయారు కాబడలేదని సూచనార్పకల
సమర్థులకు 100-0-0లు యినాం
గుణమియ్యనియడల మీరు చెల్లించిన సొమ్ము
తిరిగి యిచ్చివేసెదము.

రిజిస్టర్డ్ (నమ్మకమైన మందు) రిజిస్టర్డ్

తామ్ర మైనము

అన్ని చర్మరోగములకు, మచ్చలకు, పొడలకు సిద్ధావధము.
ఇది శ్రీకృష్ణుడు చంద్రారెడ్డిగారు (జమిందారు,
నిడదవోలు) వక్తరా కొందరు గొప్పవారు పరీక్షించి మాకు
ధన సహాయము చేయుటచే వృద్ధిలోనికి రాబడినది. ఇది
యెట్టి కఠినమేనావ్యాధుల నయినను అతిమూలము నయినను
తీర్చించిన సుఖివ్యాధులచే కలుగు బాధల నయినను కామ
బాణమువలె ఖండించి యావనవంతులగా చేయును.

1 కకం 100 మాత్రలు 10-0-0
2 కకం 100 మాత్రలు 4-0-0

సగము బుడ్లున్న ఇవ్వబడును.
యస్. వి. యస్. రాజు అండు సన్స్
(778) లక్ష్మీనరసాపురం అనపర్తి సోమ, గోనావరి జిల్లా.

బాధాపీడితులకు వరము: ఐవోడిక్ సహితమైన డా॥ పి. డి.

సావంతుని వనోపధిసారసపరిల్లా

ఆశురగుభృత రక్తమువలన బనించుబాధ్యములకు కీరీటమనంటి నుండు. కురుపులను, మచ్చలను గండిమాలలను
పుట్టెను, (పాటిశిష్టలను అన్ని విధములవలన గలుగు చర్మరోగములను పోగొట్టును.

మిక్కిలి శక్తివంతమైన రక్తశుభ్రకారిణి

(28)

ఈవనోపధిసారస గుణ మిచ్చుట నిస్సంకోచము, సహజమైనను మధ్యవచ్చినను అన్ని విధములైన రోగములను
పోగొట్టును. కీరీమునందలి పాదరసదోషములను, మలబద్ధకమును కాశసంబంధమును నొప్పులను పోగొట్టి రక్తమును
శుభ్రపరుచును. శరీరాశోగమును గలుగ జేయును. 16 రోజులవర కుండుటకు 4 టేబుల్ బుడ్డీలలో అమ్మబడును.

ప్రొప్రైటరు:- పి. డి. సావంత్. 144. ఫనసవాడి. నెం 2 బొంబాయి.
Proprietor P. D. SAVANT. Fanaswadi. No. 144. No. 2. BOMBAY.

హెచ్. టి. మహమ్మద్ అండు కో,

[728] మదనాపురా, బెనారస్ సిటి.

కాశీలోనుండు అనేక విచిత్రమైన జరిపట్టు
వస్తువులు మీరు బహుచవుకగ సప్లయచేతురు. ఒక
సారి ఆర్డరుయిచ్చిచూచినచో తమకే తెలియగలదు.

ప్రాణము గల బొమ్మలు

బయ్యగొప్పలు - ఫిలములు - డేనాలు - గ్యానుడిక
ముఖ - బొమ్మల కాళ్లు - గారడె పుస్తకములు విక్రయించె
దము. క్యాటలాగు కావలెనా? (రెంజి)
లి. ఈశ్వరప్ప అండు సస్సు, విశాఖపట్టణము.

అమృతాంజనము

అన్ని నొప్పులకు పరమామృతము

చక్కని డబ్బీతో సహా సీసా 1-కి 0-8-0

తలనొప్పుల మాన్పును.
సార్వభౌమ నొప్పుల శార
దోలును. వాయువు
పోల్ల పోగొట్టును.
సునాసనగలిగి యుండును.
ప్రతిముంట నుండదనినది.

వనమూలికలచే హిందూ దేశమందు
తయారుచేయబడు మంచిమందు.
దీనిని విదేశములలో కూడ వాడుచున్నారు.
అమృతాంజనము డిపో, 6, లియంతెట్టి వీధి, మదరాసు

మన ప వి త్ర వి ధి యే ది

(785)

అది మానవ సేవ చేయుట కాదా?

నీ కది స్పృశించలేదా?

అవును. ప్రతి సైన్యవృత్తి అది విధియే. ప్రతి మానవుడును మానవ సేవకయి యేదియేదియో చేయవలసి టతాపాలనమును.

క్రూరులను దుర్గానులును అగు జర్మనుల కృత్యములవలన మన దేశస్థులు కోటానకోట్లు బాధనొందుచు మరణించుచున్నాను.

ఇట్టి తరుణమున మన దేశమును మన రాజును కాపాడుట

మన విధి కాదా?

మన మేమి చేయవలెను?

అది యెట్లు చేయవలెను?

మన సాక్ష్యమును మనము గోల్పోనక్కరలేదు

మన భాగ్యమును మనము గోల్పోనక్కరలేదు

మనము చేయవలసిన దంతయు యుద్ధ నిధికిగాను మనకు వీలయిన సామ్యము నూటికి రు. 5-8-0 చొ॥ వడ్డీకిచ్చుట అయియున్నది. అది చాలును. ఏబోస్టాఫీసులోనైన యుద్ధ నిధికిగాను రు. 7-12-0 లను మీరు అప్పు యిచ్చినట్లయిన, అయిదు సంవత్సరము లయినపిమ్మట మీరు పది రూపాయల నిత్తురు. మీరు, రు. 77-8-0 ల నిప్పు డిచ్చినచో రు. 100-0-0 ల నిత్తురు ఇదే పద్ధతి.

మనమిచ్చు యుద్ధ ఋణము అనేక మహాత్కార్యములను చేయుటకు సాయపడునని మీరు తెలియువా? రణరంగమునందలి మన దేశస్థుల ప్రాణముల నది కాపాడును. అది మనకు గౌరవము వచ్చును, కీర్తినిచ్చును. వేయేల అందువలన మనకేమి రాదు?

కావున ముందంజ వేయుము

సామ్యమును అందుకు వినియోగింపుము

నీ విపుడు అనుమానించినచో మంచి తరుణమును పోగొట్టుకొందువు

గౌరవకీర్తులకుదోడు మీకు ధనలాభముకూడ వచ్చును. అందుకు పెట్టుబడి పెట్టుసామ్య చాల సులభముగ నుండును. గవర్న మెంటువా రందుకు హామీ నిత్తురు. అందులకనే శ్రీ జగద్గురు శ్రీ కేశరాచార్యస్వామి యీ క్రిందివిధముగ తమ శిష్యులకు బోధించిరి:—

“ఇప్పుడు ఇండియా గవర్న మెంటువా రధుగు యుద్ధ ఋణము త్వరలోనే మంచి వడ్డీతో సహా తీరిగి యిచ్చివేయబడును. కావున మనలో ప్రతివారును అనుమాన మావంతయులేక సాధ్యమయినంతసామ్యము ఇయ్యవలయును. అందువలన మనకు కార్యద్యయసిద్ధి కలదు. మొదటిది; యుద్ధ ఋణపుసామ్య ప్రపంచజేమమునకయి వినియోగింపబడుచున్నది కావున అందుకుగాను మనము కూడ దోడ్పడినవార మగుటచే మనకు ఆముష్మికసుఖప్రాప్తి గలుగుట. రెండవది; మంచివడ్డీతో సహా శ్రీ స్రుములో మొత్తము మనకు తిరిగివచ్చును కావున నిహమున లాభమువచ్చుట. మన ద్రవ్యాపయోగమున కింతకంటె మంచిసాధనము లేదు, మనకింతకంటె పవిత్రకార్యమును లేదు. ఈసంగతి హిందూ దేశపు పవిత్రసంతతికి మేము జ్ఞాపకముచేయుచున్నాము. కావున లోకజేమమునకయి ప్రతివారును తమకు సాధ్యమయినంతసామ్యము యుద్ధ ఋణమునకు నిచ్చి అందువలని ఫలితము ననుభవించుదురగాక.

నారాయణ స్మృతి”

ముఖ్య సమాచారములు

(౧)

గౌ. చౌదరిగారి స్థానమునకు గౌ. ఎస్. ఎ. జిన్నా గారు నిలతురని కొన్ని ప్రతికూల ప్రకటించినవి. గాని యది యసత్యము.

జూలై మాసమున గవర్నరు గారు చెన్నపురికి వత్తు రనియు, తత్సందర్భమున మంగళూరునకు గూడ వెళ్తురు గనియు తెలియవచ్చుచున్నది.

కంజీవరములో నున్న శుక్ల యజుర్వేద శాస్త్ర పాఠశాలయొక్క అష్టమ వార్షికోత్సవము జూనునెల 6-వ తేది బుధవారమునాడు సాయంత్రము 2 గంటలకు రాజవీధిలో నున్న 8-వ నెంబరు గృహములో జరుపబడును.

బ్రాహ్మణమహావనసభ ధిల్లీపురమున ఈనెల 26, 27 తేదీలను జరుగును. ఈ సమయమున గూర్ఖా పూర్వీక దెలిసి కొన గోరువారు ధిల్లీలోనున్న బ్రాహ్మణసభ ఆహ్వానసంఘా ధ్యక్షులగు కాశీనాథపండితులకు వ్రాసి దెలుసుకొనవలెను.

గుంటూరుమండల సభతో బాటు వర్ణాశ్రమ మహాజన సభనుగూడ ఈ నెల 29, 30, 31, తేదీల యందు జరుపుటకు తేదీలు పురవాసు లొక సభ గావించిరి. ఆహ్వాన సంఘ మేగ్గురుపడినది. సభకు బ్రహ్మశ్రీ జంధ్యాల గౌరీనాథ శాస్త్రిలు గా రధ్యక్షత వహించుట కంగీకరించిరి.

మైసూరు నెనేటు:—రాజోవు జూలైమాసపు 1వ తేదీనుండి వైద్యశాస్త్రసీతమున తమ విశ్వవిద్యాలయమున నెలకొల్పి గత శనివారమునాడు నెనేటుసభవారు నిశ్చయించిరి. ఇంజనీయరుగారు వాణిజ్యవిషయముల పరనకార్యక్రమమునుగూడ సిద్ధపరచ నిశ్చయించిరి.

భార్యభర్తలకలహము:—వంగరాష్ట్రమున అమార గ్రామవాస్తవ్యుడగు గుజ్జోసెంతలు అనువాడు తనభార్యతో గత మంగళవారమున జగడమాడి, గొడ్డలితో నామెను గొట్టెను. తనూత్తమున నాశ్రీ మరణించెను. గుజ్జోసెంతలు దాగియున్నాడు.

గయ క్యూరు గారు మహాబోధి సమాజమునకు 5 వేల రూపాయల విలువగల యుద్ధసభాత్రయ నొసగిరి. సమాజము వారు వాటివై వచ్చుకొని వాడుకొందురు. కలకత్తాలో బుద్ధుని యస్థికల కొక విహారమును కట్టించు నిమిత్త మీదివారా మొసగ బడినది.

ప్రతివత్సరము జరుగుతున్న పశుప్రదర్శనము ఈ సంవత్సరము జూనునెల 6, 7, 8 తేదీలను జరుగును. ఆసందర్భమున వ్యవసాయ ప్రదర్శనము, పారిశ్రామిక ప్రదర్శనము, ఆశ్వ ప్రదర్శనము గూడ జరుగును. ఎప్పటికలె, తుడిదివమున పండుములు జరుగును.

మవుంటుకోడ్డు, బాడిగార్డులను వెంబడినిగూడ ట్రాయుజేగాడిని వేయుట దొరతనమువారి మందిరమున పెని పెట్టెరి వంతెనలను వైశాల్యమొనర్చుటకై నాధారపడియున్నది. వంతెనల వైశాల్యమొనర్చుటకు గాను ఆలోచనలు జరుగుచున్నవి గాని ఇంకను ఏమియు నిశ్చయముకాలేదు.

నిన్నటి దినమున ఉదకమండలమున దొరతనమువారి మందిరమున సెకతోటవిందు జరిగెను. ఆవిందున లెప్పి నెంటు కన్నులపాగాకి సి. వి. ఇ. గౌరవవిహ్నులు లాసగబడినవి. లాల్ ప్రతిష్ఠాపనమున శ్రీవారి గౌరవాధ్యము బాబ్బిలి మహారాజావారిక విందుచేయుదురు.

రష్యా రాజదంపతులు:—రష్యాచక్రవర్తి భార్యసమేతుడై బండిగనున్నాడు. ఈయన నిపుడు జార్జిపోలి మందిరమున నుంచి, చుట్టును కాపు వెట్టిరి. భవన మంతయు గ్రుమ్మరుటకై నవీరికి స్వేచ్ఛలేక మామగడులు మాత్రమేవీరి యధీనమున నున్నవి. చక్రవర్తినిగూడ చెఱయించే యున్నది. రష్యాభటుని సమక్షమున భార్యభర్తలు సంభాషించుకొనవలయును గాని స్వేచ్ఛగా మాటలాడుట కవకాశము గోరలేదు అని రుస్సి-వోల్గ అను రష్యా దేశపు వాగ్దాత్రిక వ్రాయుచున్నది.

శ్యాపకోశకోగ చికిత్సాలయముదిరిని మరియొక వైద్యశాలను నిర్మించుటగాను రావుసాహెబు ఎమ్. సి. టి ముత్తయ్యశ్రేష్ఠిగారు 5 వేల రూపాయల విరాళము నొసగిరి. వైద్యశాల నిర్మాణము కొలదివారములలో ప్రాంతంబై సంవత్సరములోపున ముగియును.

కొలది కాలములో ఎన్నోకులమున తాతా కంపెనీ వారు, కొబ్బరిరుండి “మాన్వత్తు” అను పదార్థమున తయారు చేయుటకు ఏర్పాటు చేసెదరు అడట సెక యంత్రశాలను నిర్మించుటకు 23 లక్షల రూపాయలు కావలెను. సంస్థానము వారు దానికొరకు ధనము సచిరముగ నిచ్చి సాధ్యమగునంత సాహాయ మొనర్చెదవనిరి.

సేలము మహమ్మదీయ సంఘమువారు ఈనెల 19-వ తేది సాయంత్రము మైదు గంటలకు “గాబ్రియేల్ స్టాన్” భవనమున సెక గొప్ప సభ గావించిరి. గౌరవనీయులగు ఖాను బహదూరు మహమ్మదు అజీ జుద్దీను హుస్సేను సాహెబు బహద్దరు ఐ. ఎన్. ఓ. సి. వి. ఇ. గారికి. రివిన్యూబోర్డు సభ్యత్వ పదవి నిచ్చినందులకు ప్రభుత్వమువారికి సభవారు తమ కృతజ్ఞతా పూర్వక వందనము లర్పించిరి. ఖాను బహద్దరు గారికి సేలము వాస్తవ్యులగు సాహుకారు మహమ్మదు హుస్సేను సాహెబుగారు తోటవిందును గావించిరి. తత్సభకు సేలము ప్రముఖు లనేకులు విచ్చేసి సంతోషమున వెలిబుచ్చిరి.

ఈమధ్య జరిగిన భూకంపము వలన పాలంపూరునకు కొంతకష్టము వాటిల్లినది. ఎరుర్నగురు భార్యసమేతుడై నివసించు భవనమునకును తదితర భవనములకును, నష్టముకలిగినది. ఉదంపతులకు అదృష్టమువలన యే హానియు కలుగలేదు. చాలమంది హైందవులు పడిపోయిన గోడలక్రింద నిరుక్కుని పోయి గాయములవలన బాధపడుచున్నారు. ఎవరును మృత్యువుపాలుగా లేదు. ధర్మపాలకు 12 మైళదూరమున నున్న సిద్ధాపురలో టర్నరుగారున్న భవనముగూడ కూలిపోయినది. అదృష్టమువలన టర్నరుగారికిని కుటుంబము వారికిని హాని ఏమియును కలుగలేదు.

గత గురువారమునాడు సిరాంపూరు డాక్టరు అధికారి గారి కుమార్తెయు, గుమారుకును నాకరుతోగూడి స్నానమునకై వీటికి వెళ్లిరి. డాక్టరుగారి కుమారునకు 10 సంవత్సరములు వయస్సు. నాకరు బాలికకు స్నానము చేయించుచుండ బాలుకు నీటిలోదిగియుండెను. ఈ సంగతి నేవకుడు గనిపెట్టలేదు అతడు తిరిగిచూచునకి బాలుకు గానరాదయ్యెను. అందుచే నింటికిపోయి విచారంప, బాలుడింటికి రానట్లు తెలిసెను. మరలనాతడు నడియొడ్డునకువచ్చెను. కోర్టునకు సాక్ష్యమిచ్చుటకు పోయిన తండ్రిగారి కీ సమాచారము తెలిసి వాతేటియొడ్డునకు పరుగెత్తుకొనివచ్చిరి. నడియంతయు గాలింపబడెను. తుడు కొక బ్రాహ్మణుడు బాలునిశవమును వైటికి తీసెను. గత మూడుమాసములలోను ఇట్టి ప్రమాదములుమాడు జరిగినవి. ఇది నాలుగవది.

కరాచీలో నేతుజబర్ మోత్ అను మార్వాడీబట్టల వర్తకునియొద్దకు ఒక మోసగాడు మెగ రాజాయను మారు పేరు తెట్టుకొని వచ్చి జయపూరులోని మార్వాడీవర్తకుని యొద్దనుండి మొకచిట్టిని దెచ్చియిచ్చెను. అందు, ఇతడున్నంత కాలము వానికి గావలసిన వస్తువుల నియ్యవలసినదని యున్నది. ఆ మోసగానికి 5 రోజుల వరకు రూపాయ ఖరీదుగల వస్తువులను 169-ల కొక్కమునుగూడజబరుమాటయిచ్చెను. ఈనెలరెండవ తేదీనెతడు వెలిబోవుచు తనవద్దనుండి తంలి వచ్చుటతోడనే రైలులో సామానులను బంపవలసినదని చెప్పిపోయెను. మోసగాడు వెళ్లిన రెండు దినములకు మిగిలినఖాను నుండి యొక తంలివాడ వచ్చెను. నిన్ను మోసపుచ్చితిని నీవు వస్తువులను బంప నక్కరలేదని ఆ తంలియనియు వ్రాయబడెను: జ బ ర్ మోత్ జయపురమునకు తంలినియ్యగా తామెవని బంపలేదని జయపురము నుండి మార్వాడీవర్తకుడు తంలినిచ్చెను. దానిని స్థిరపరుచుచు నతడు వ్రాసిన నుత్తరము గూడ 3 వ దినమున చేరెను. జబర్ మోత్ నిట్టిపాటిను వారికి దెలిసెను. వారు విచారించి మోసగాని పేరు తోలారాము వారిదాని కనుగొనినదియు నతడు జయపూరులో నుండు బ్రాహ్మణుడనియు చెల్లియుచున్నది.

టాంకునవాబు:—నవాబు గారికి ఉదకమండలమున నిర్మింపవాసపుకొత్త విధింపబడెను - గతశనివారము మెయిలు రైలుపైని వీరటచేరిరి. వీరు పంజాబు రాష్ట్రములోని డేరా ఇస్కయిలు మండలివాస్తవ్యులు. (రాజపుత్రస్థానమున నొక ముఖ్యుగను సంస్థానమున కధిపతులగు టాంకునవాబు జి. సి. ఎన్. వి. గారు చేరు) డేరా ఇస్కయిలుఖానుపురమున కీటాంకు పురము 45 మైళ్లు పశ్చిమార్గ భాగమున, మహమ్మద జరిసులో యకు ఎడమతీపున నున్నది. ఈసమయమున స్థానముచాలముఖ్యమైనది. టాంకుపురమున ప్రాచీన స్వాతంత్ర్యవిహ్నుము లింకను గానవచ్చును. పురమున నవాబుగారి మందిరము, 15 మసీదులును నున్నవి. నవాబుగారికి 50 సర్దిలు వయస్సు. వీరి కుమారుడు పాకశాలయందు విద్యాభ్యాస మొనర్చుచున్నాడు. టాంకు నవాబులు స్వస్థలమును విడుచుట కిదియే ప్రథమమని తెలియవచ్చినది.

మైసూరు ఆఫ్ ఇండియా పత్రిక లండను విలేఖకు డిల్లీ వ్రాయుచున్నాడు:—అట్టిను ఆలి బె యి గు గారు 7 సం॥ల వరకు సంఘ సభ్యులు గ ని య మింప బడి యుండిరి. ఈ య స సభ్యత్వ కాలము యీ జూనునెల 3-వ తేదీతో నంతమగును. ముందేమి చేయు నది యు నీ రింకను నిశ్చయింపలేదు. పురుల విద్యాభ్యాసము ఇంగ్లండు లోనే జరుగ వలయునని భార్యా భర్త లిరువురును వాంఛించి యున్నారు. తెయిగుగారి స్థానమున కెకని నియోగించునది యు యిదవరకే నిశ్చయమైయున్నది. ఈసభ్యత్వమునకు ఆఫ్ తాబు అహమ్మదుఖానుగారు నియమింపబడుదురు. అతడు కరాళాలా ధర్మకర్తలలో ఖానుగారికరెయిండి మహమ్మదీయుల విద్యావిషయమున పట్టుదలతో పనిచేసినవారై యున్నారు. 1911 సం॥ మహమ్మదీయ విద్యా సభాధ్యక్షత కీతే వహించియుండిరి. అతడు కరాళాలా విశ్వవిద్యాలయము నందు చేర్చించుటయందు వీరు నాయకత్వమును వహించియున్నారు. వీరు ఉదారదృష్టియుతులనియు, స్వేచ్ఛగావిషయముల పరిశీలించి తమ యభిప్రాయము నొసగుదురనియు వీరి మిత్రుల తలంపు.

ఇండియా మంత్రిసభలో సభ్యులగు రాజాజ్ఞాతుసింగు గారు సంస్కరణములను గూర్చి రాజకీయధిగారి కొకవిన్నప మందియున్నట్లు తెలియవచ్చినది. సింగుగారు ఇండియామంత్రి సభాసభ్యులైయుండి యిట్టివిన్నప మంపుటన్యాయ విరుద్ధము. తాను ఇండియామంత్రికార్యాలయపు సభ్యుడైయున్నంత కాలమును రాజాగారు ఇంగ్లండులో నుండవలసియుండ, వీరుహిందూదేశమున నివసించియుండ గారణమేమి? శ్రద్ధలేనియిట్టి మహానీయుని ఇండియా కార్యాలయమున కనువుట హాస్తింజిప్రభుని పారబాటై యున్నది. తమకీయుద్యోగము సరిపడదని గ్రహించి రాజుగారు దాని నిరాకరించియుండిన మహాపకార మొనర్చియుండరా? నిరాకరణము మాట యటుండనిండు కీతేబాధ విశేషమై కాలము నచట గడపుట కవకాశము లేక యున్నపుడు, రాజాగారు వెంటనే తమ యుద్యోగమునకు రాజీనామా మెరిగి యుండవలసి నది. ఇట్లుడైన మిం చి హోయి న చే మి యు లేదు రాజాగారుద్యోగమునుండి నెలపుపుద్యుకొనిన వారి చేయుచు సంతసింతురు. రాజాగారి విషయమై మరియొక వార్త తెలియవచ్చినది. వీరు కాశ్మీరరాజ్యమునకు దివానుగ నియమింపబడుదురట. కాశ్మీరరాష్ట్ర మతిసంపన్నుక్తమగుటకు సంజేహము లేదు. గాని దేశమునందలి సంపదలను చేయుల యుపయోగమునకై వినియోగించు యత్నములు జరుపబడలేదు. ఈయంత ములబట్టి దూడ రాజావాకంపె సమర్థులను, ఊహాపోహలు గలవారు నీ రాజ్యమున కగత్యము. రాజాగారు కాశ్మీరపు దివానుగ నేమింపబడినయెడల, బ్రిటీషు ఇండియాభాగమునకు వీరి స్థాన ఇండియ. కాన్సిలునందు మరియొక సమర్థుడగు సభ్యుడు రావచ్చును.—శీతరు.

మంగళేశపు నైవేద్యము

ఈదేశమున నొక పటాలము సిగ్గుపైనది. ప్రతివంగదేశపు యువశవకుడును మిగుల నుత్సాహముతో నైవేద్యమున చేరుచున్నాడు. మెకాలేగారు మంగళేశమును మిగుల పికి వాని చెప్పిన వాక్యములు వీరిని మిగుల బాధ పెట్టుచున్నవి. మకాలేగారి మాట లబద్ధములని స్థిరపడునట్లు వీరు పరిచేసి వారు. వీరు యుద్ధప్రాసంగ్యమున తమ సేనను సమర్పించెదమని దొరతనమువారితో చెప్పిరి. కానిప్రభుత్వమువారు వీరిమాటలను నిశ్చయించేసి వీరిని ఆంబుర్గులెన్న సేవకై పంపిరి. అందులో వీరుమిగుల ధైర్యముతో పనిచేసిరి. ఇప్పుడువీరి విచ్చికి సేన: కేయుటకు ప్రభుత్వమువారు వీలుకలుగజేసిన తోడనే యుత్సాహముతో వనేకులు నైవేద్యములో చేరుచున్నారు.

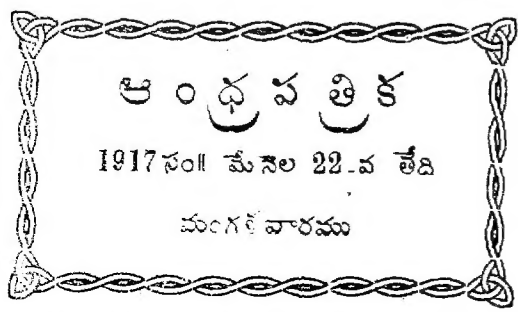
చందాదారులకు విజ్ఞప్తి.

మే నెల 30 వ తేది బుధవారమున మామూలుగ, తమకు పత్రిక సంపుటకు బదులుగ 8 వ సంవత్సరాది సంఛికను (Annual Number) ను పంపుచున్నాము. కావున వి.పి.సి చెల్లించి సంఛికను గైకొన ప్రార్థితులు. ఇపుడు సంఛికను పుచ్చుకొనక తిరుగగొట్టిన వారికి తిరిగి సంఛికను మరియొకప్పుడు పంపునవలసి పోటీజి యెక్కువ తగులును. కావున విన్నవించుచున్నారు.

వ్యవస్థాపకుడు.

విషయానుక్రమణిక.

ముఖ్యసమాచారములు	3
ప్రధానవ్యాసము	
అధికారవర్గము : సంస్కరణ వాదులు	4
వాదలు - వ్యాఖ్యలు	5
ఐరోవామహాసంగ్రామము	
ఒడేశ తంత్రీవాదలు	6, 7-8
ఆంధ్రదేశవాదలు	9
ఎకాదశకవైఖరుహాసము	10
ఇంగ్లీషుతంత్రీవాదలు	11-12
విద్యాభ్యాసమునకు పక్షపాతి	13

అధికారవర్గము : సంస్కరణ వాదులు.

ఈ వేసవిలో గూడిన రాజకీయసభల యన్నింటిలోను సభాధికారులును, వక్తరులును మన దేశము నేలుచున్న అధికారవర్గము వారిపని యై పోయినదనియు, వారి పాలనాపద్ధతులు ప్రాతపడుటయేగాక దేశాభివృద్ధికి భంగకరముగ నున్నవనియు వారికియున్నాడు. రష్యా రాజ్యపరివర్తనమును బాచి ఆచందముతో నుద్బోగిన బ్రిటిషు రాజనీతి గలను ఈ యధికారవర్గపాలనము సంతకాలము హిందూదేశమునందు సహించెదరని ప్రశ్నించుచున్నాడు. లోకములో నున్న మహాదేశములలో ముఖ్యదికొట్ల ప్రజరుగల ఈ యొక్కహిందూదేశములోనే అధికారవర్గ నిరంకుశాధికారము చెల్లుచున్నదని వగచుచున్నారు. చైనా ప్రజాసత్తాక పాలనమును గలిగియున్నది. రష్యా రిపబ్లికు అగుటకు సిద్ధముగానున్నది. అమెరికావారి చేతి క్రింద నున్న ఫిలిప్పీన్సులు, స్వపరిపాలనమును గలిగియున్నవి. కొంతకాలములో పూర్వస్వరాజ్యమును బహిష్కరించు. జపానుదేశము ఏబది సంవత్సరములలో తన జీవనమునందు మహాపరివర్తనమును గలిగించి ప్రాచ్యేక నాయకమణియై విరాజిల్లుచున్నది. లోకములో మహాదారమున్నట్లును, స్వాతంత్ర్యప్రియులును, ప్రజా రాజ్యప్రతిష్ఠాపనములకు మార్గదర్శకులును నగు బ్రిటిషువారి క్రింద నూటయేబది సంవత్సరముల నుండియు నుండి. ఈ శోచనీయస్థితియందు మనముండుట సంతాపకరము కాదాయని నుడువుచున్నారు. సిపాయిల కలహము లప్పుడు బ్రిటిషు ప్రజలు హిందూదేశ పరిపాలనమును పూర్వమునాటికి తీసికొని ప్రాగ్వాణిజ్య సంఘముగాను తీరిగించివేయి. ఈ యధికార వర్గపు పాలనమును తొలగించి ప్రజాస్వామికము నేర్పాటు చేయునది దేశమున దశాంతిపోదనియు దేశము వృద్ధిలోనికి రాదనియు వి. పి. మాధవరావు గారు కొలది దినముల క్రితము గూడలూరులో బలికి యుండిరి. వాణిజ్యవ్యాపారములం దేమి. వ్యవసాయమునం దేమి, విద్యారంగవిషయములం దేమి, ఆర్థికాభివృద్ధియందేమి, మనదేశమును అధికారవర్గమువారు పైకి తీసికొని రాలేదని మాధవరావు ప్రభృతులు నేరారోపణమును జేయుచున్నారు.

ఈ దేశమునకు స్వతంత్రవాణిజ్యవ్యాపారాదులును, పరిశ్రమలును లేవు. ఈ దేశము ధాన్యమును ప్రత్తిని ఇతర అపకర్షకద్రావ్యములను నెగుమతించేయుటకున్నది. వ్యాపారము, వాణిజ్యము, పరిశ్రమలును, నందువలనిలాభములును నాంగ్లవియనియు, ఇతర యూరోపీయనుల వనియు మనవారనుచున్నారు. ఈలోపముపూర్తిగా మనయధికారవర్గమువారిదని చెప్పుట కెంతమాత్రము వీలులేదు. బూరాక్రసీ అని పిలువబడు ఈ యధికారవర్గము నిర్మొకబడక పూర్వమే ప్రాగ్వాణిజ్య సంఘము మున్నగు వర్తకులు హిందూదేశపు పరిశ్రమలను వ్యాపారమును పైకి రానియక భరతఖండమును ఉత్తర వ్యవసాయదేశముగా మార్చివారు. ఈ యధికారవర్గము వారికిందనే కొన్ని గాకపోయిన కొన్ని నైపున పరిశ్రమలు బయలుదేరినవి. వాణిజ్య, వ్యాపార, పారిశ్రామిక, ఆర్థిక విషయములలో హిందూదేశపు సూత్రములను చేతిలో బెట్టుకొని యుంచుకొనినది ఇంగ్లీషు వర్తకులు, ఇంగ్లీషు బ్యాంకరులు, ఇంగ్లీషు పారిశ్రామికాధ్యక్షులును లాంకషయరు ధనవంతులు, కొంతవఱకు ఇంగ్లీషు కృషీచారులు. వీరి యందరి లాభనష్టములను బాగుగా వరిశీలించుచు, పార్లమెంటులో వారికి భయపడుచు, వారియిష్టము వచ్చినట్లు చేయునది ప్లేటు సెక్రటరీ గాని మన దేశములోని సాధికారవర్గమువా చెప్పుడును కాదు. దేశములో పరిశ్రమలును ప్రజల ఆర్థికస్థితియు బాగుపడుట అధికారవర్గమువారికి కంటగించు విషయ మెంతమాత్రము కాదు. దాని కన్లుపడుకొన్నా రితరులు. బ్రిటిషు ప్రజలకును, మనకును ఈ యధికారవర్గమువారెక్కుముడి మన దాఖలుల నచ్చట చెప్పుకొననిచ్చుట లేదని మాధవరావుగారు పలికిరి. ఈ మాటలలో సత్యమున్న మాట నిజమే; కాని క్రొత్త సుంకములవలనగాని, లేక క్రొత్త మిల్లులను ఇండియాలో స్థాపింపవలన గాని లాంకషయరు బట్టల వ్యాపారము, బియ్యము, లీడ్సు, స్టాల్సు, డింకీల వ్యాపారము సాలు సాలుకు తగ్గుచు వచ్చినయెడల పార్లమెంటులో మొన్న లాంకషయరు గందరిగోళము చేసినట్లు చేయువారు మన యధికారవర్గమువారు మాత్రము కారని మన మెఱుంగుట యవసరము. హిందూదేశము సంపదలతో విలసిల్లుట వారి కాందదాయకమే గాని విపాదజనక మెప్పుటికిని కాదు. కొన్ని సంవత్సరముల క్రిందట నొక భారతీయ విద్యాభివృద్ధి మిల్లులో చేర్చుకొని పని చేసినవలసినదని యొక లాంకషయరు బట్టల కర్మాగారాధ్యక్షుని వక్తకు వెళ్లగా "మీదేశమునకు పరిశ్రమలు అనుకూలించవు. అపకర్షక ద్రావ్యముల సుత్పత్తి చేయుట మీ విధి. వానిని పకర్షకద్రావ్యములనుగా మార్చి మీకుపంపుట మాపని." అని ఆయన పలికి యుండెను. ఈ మాటలు బ్రిటిషు వర్తకుల మనోభావములను వెల్లడించుచున్నవి. అధికారవర్గమువారే పెద్ద సాంకేతికవిద్యాలయమును వదరాను రాజధానిలో స్థాపించెద మనవల్లు ప్లేటు సెక్రటరీ మోన్రొప్రభువు వారి మాదచముల చేరి బిర్రాకొచ్చెనో వ్రాయ వనవసరము లేదు. మన దేశములో మన ఆర్థికస్వాతంత్ర్యమునకు మన అధికారులకు

టికిని అడ్డము రాదు. అట్లు వచ్చుట వారి స్వభావము కాదు. ఆ యాటంకము నేరుచోట నుండి వచ్చుచున్నది. రాజ్యాంగసంస్కరణము లనిన, స్వరాజ్యమున అధికారవర్గమువా రెప్పుడును నేయనారు. అది సమాజము. అనేక సంవత్సరముల నుండియు ననుభవించుచున్న అనుభాగములను మానుకొనవలసినదని చెప్పుట ఎవరికియినను కష్టముగా దోచును. మన మాతృదేశ భావి భాగ్యోదయము కొంతమాత్రము మనము నిరంతరము పరిశ్రమ జేయవలసియున్నాము. స్వపరిపాలనమునకు అధికారవర్గమువారు, ఆర్థికస్వాతంత్ర్యమునకు బ్రిటిషు వాణిజ్యనాయకులును మన కెదురు వచ్చుచున్నారు. మనము బ్రిటిషు ప్రజలను మెప్పించి, ఆర్థిక రాజకీయ సంస్కరణము లవసరమని వారి ముగ్గునకు పట్టునట్లు చెప్పి ఫలమును పొందవలసియున్నాము. మనయాశ యిటు అధికారవర్గములో లేదు. అటు వాణిజ్యాధిపతులలో లేదు. ఈ రెండు వర్గములకును జెందక స్వామ్యశీలురును, దయార్థి హృదయులును, నిష్పక్ష పాతులును నగు లాయకు జాజ్జిగారి వంటి మహామహుల మీదను బ్రిటిషు ప్రజావర్గముమీదను మనయాశగలదు. వారే జన్మహక్కుల మన కొసంగవలసియున్నారు.

:o:

ప్రాహ్లాదేశరులు - ఉద్యోగములు.

ఉద్యోగములనిచ్చు దాతలు మనదేశమునందు ఆంగ్లోద్యోగు లయియుండగా ప్రాహ్లాదేశరులకుద్యోగములు రాకుండ ప్రాహ్లాదులు చేయుచున్నారని చీటికి మాటికి 'జస్టిసు' పత్రిక వ్రాయుట కేన్యామమును కనపడుటలేదు. నాలుగయిదు రూపాయల జీతముగల గ్రామమునన బుద్యోగమును సయితము సబుడివిజనులు ఆఫీసరు లొసంగవలసియున్నాడు. చాలభాగ మీయద్యోగులు దొరలు. అంతకు మించిన యద్యోగములను 15 రూప్యముల జీతము మొదలు షెప్పుటికలెక్కరు, జిల్లాజడ్జి, కాన్సిలు మెంబరువఱకును నొసంగునది ఆంగ్లోద్యోగులే. మా ప్రాహ్లాదేశరు సోదరుల సంఖ్యకు, ప్రాబల్యమునకు, పరివర్తనమునకు, విద్యకు తగినన్ని ఉద్యోగములు దొరకకున్నచో వాని నొసంగవలసినది ఆంగ్లోద్యోగులు గాని ప్రాహ్లాదులు కాదు. కాని శిరస్తాదారులు ప్రాహ్లాదులు, దొరలకుపదేశకులు ప్రాహ్లాదులు వారెల్లు చెప్పిన దొరలట్లు ప్రవర్తించునది కొందరు వాదించుచున్నారు. ఈ పలుకులు దొరలు తెలివితక్కువ వారని చెప్పుటతో సమానము. ప్రాహ్లాదేశరులకు న్యాయమును, జేమక, ఏ శిరస్తాదారో చేయుచున్న దుర్గాంగమును గ్రహింపకున్నచో ఆ ఆంగ్లోద్యోగి ఆ యద్యోగమునకు పనికి రాదు అప్పు డట్టి యద్యోగిని తొలగించవలసినదని 'జస్టిసు' ఆందోళనము చేసినచో బాగుండును. లేదా ప్రాహ్లాదేశరుద్యోగియల కా యద్యోగి చేసిన అన్యాయమును వెలిబుచ్చి అట్టిది ముందు జరుగకుండ జేయవలయును. ప్రాహ్లాదులకును ప్రాహ్లాదేశరులవలన గాని, వారి ద్వారా గాని, అన్యాయము జరిగినప్పుడు వారిపక్ష మానుటయు న్యాయము. మాటికి దాదాపు తొంబది ఉద్యోగములను ఆంగ్లోద్యోగులే యిచ్చుచున్నప్పుడు ఈ యద్యోగ సమస్య ప్రాహ్లాదేశరులకును దొరలకును సంబంధించినదిగాని ప్రాహ్లాదులకు సంబంధించినది ఎంతమాత్రమును కాజాలదు. ఇంతవఱకును మా ప్రాహ్లాదేశరు సోదరులను పేక్ష చేసినలోపము ఆంగ్లోద్యోగులది కాని ప్రాహ్లాదులది కాదు. ప్రాహ్లాదు లేన్నో కుముల్లులను పన్ని ఎంతవని

నైన చేతుగల సమర్థులని అనేక లేఖలను జప్తిను పత్రికలో జదివియుంటివి. ఏ కారణముచేత నేమి ఆ కుయుక్తులను సాగనిచ్చిన ఆంగ్లోద్యోగులే నిందాల్పని తిరిగి నొక్కి చెప్పుచున్నాము.

ఇంతకును బ్రాహ్మణేతరోద్యమ మనిన ప్రభు యోద్యోగములకై పోరాటముక్రిందికిదిగిరిది. ఇందు చే మా కెంతమాత్రమును చింతలేదు. మా బ్రాహ్మణేతర సోదరులకు కావలయునన్ని ఉద్యోగముల నొసంగవలసినదనియే ప్రభుత్వము వారికి త్రికరణశుద్ధిగా నివేదించుచున్నాము. వారికి కావలయునన్ని దొరకిన తరువాత ఈ యాం దోళనమే యుండదు. భారతమాతవిడ్డలలో ఎవరే గొప్ప పదవి ననుభవించుచున్నను రెండవవారు చూచి ఓర్వలేకపోవుట మాతృదేవతయెడల నపరాధ మొనరించినట్లుగును. ఈ యద్యోగముల అడవుడి నాలు గయిదేడ్డలోనో, రెండవదేడ్డలోనో, తిగినతరువాత హిందూ మహమ్మదీయులకు సఖ్యత కలిగినట్లే ప్రస్తుతము బ్రాహ్మణ బ్రాహ్మణేతరులకున్న స్వల్పభేదములును నంతరించగలవు. మా బ్రాహ్మణ సోదరులు కొంత ఓపి పట్టి సానుభూతితో బ్రాహ్మణేతరుల వాంఛితములను పరి శీలించవలయును.

చెన్నపురివిశ్వవిద్యాలయ సభ్యులుగా 30 మంది బ్రాహ్మణులుండగా, బ్రాహ్మణేతరులు 7 గురే యున్నారని జప్తినుపత్రిక వ్రాయుచున్నది. ఈ సభ్యత్వమును ముక్కాలు వాసి దొరతనము వారే యొసంగుచున్నారు. చెన్నపురి దొరతనము వారు బ్రాహ్మణుల నెక్కువగా విశ్వవిద్యాలయ సభ్యులుగా జేర్చుట బ్రాహ్మణుల తప్పు గాదు. బ్రాహ్మణులను తీసివేసి బ్రాహ్మణేతరుల కీసభ్యత్వ మొసంగవలసినదని మా సమకాలికులు వ్రాసినను మేము తప్పుపట్టము. ఇందుయూరోపీయసభ్యులు 51 మంది యున్నారు. వారి సంఖ్యను చాలభాగము తగ్గించి ఆ పీఠములను బ్రాహ్మణేతరుల కొసంగవలసినదని వ్రాయుటయు, జప్తినుకు' న్యాయముగ నుండునని తోచుచున్నది. ఇప్పుడు బ్రాహ్మణేతరోద్యమ నాయకుల పద్ధతి చదుతార్చముగ నున్నది. "మేముదొరతనమువారిని అడుగము, అడిగి వాడికి కష్టముకలుగ జేయము. వారి ప్రీతినిపోగొట్టుకొనము. మీరడుగును. మీ రాందోళనము జేయదు. కష్టపడుదు. దుఃఖములపాలు గండు. లేదా ఫలములను సంపాదింపుడు. ఆ సంపాది చనదానిలో మాకు పెద్దభాగము మాత్రము పంచివెళ్లవలసింద." ఇది హిందూసంసారపుపద్ధతిమీదనే యున్నది అన్నలు కష్టపడుదురు. తిమ్ములనుభవించుదురు.

ఇక బ్రాహ్మణేతరులు సంఖ్యాబాహుళ్యము కలవార మనుచున్నారు. జమీందారులు, ధనాధ్యులు, భూస్వాములు, వర్తకులు, వలుకుబడిగల వారు, ప్రజానాయకులు పూటలను విశేష భాగము కలవారునువీరే. అట్టి సందర్భమున యూనియను వంచాయతీ మొంబరుల ఎన్ని కలు మొదలు సామ్రాజ్యశాసనసభ కెన్నికల వలకును వారు పట్టుపట్టి రేని ఒక్క బ్రాహ్మణుని ఎన్నుకొనుట కయినను వీలుపడకుండ చేయుకొని బలమును వారు కలిగి యున్నారు. అట్లందుకు వారుచేసి బ్రాహ్మణులను సభలనుండి తరిమివేయరాదు? ఒకవిలేఖిగి "నాన్ బ్రాహ్మణ" పత్రికలో వ్రాసినట్లు అప్పు డన్ని మార్గములు బంధింపబడుటచే బ్రాహ్మణులు వ్యవసాయము వైపుకును, పరిశ్రమల పయపునకును దృష్టిని మరల్చి తామును పరిశ్రమాధ్యక్షులును, ధనాధ్యులును, భూస్వాములును, జమీందారులును నయి తమకును, బ్రాహ్మణేతరులకును, మాతృదేవతమునకును మహోపకారము చేయగలరు.

అప్పుచు కైవసుహాసభ

కైవసుహాసభ వైఖరి బహుశ ౧౩, ౧౪, ౧౫, తిథులందు నరసాపురము తాలూకా మినిమించినపాటు అగ్రహారమునందు గూడిరి. మహాసభకు శాశ్వతసభాధి పతియైన శంకరాధ్యక్షులవారు విశేషమైన వ్యయ ప్రయాసములతోల్పి ఓరుగల్లునుండి వచ్చియుండిరి. కొత్తపల్లి వాస్తవ్యులైన ఇనటూరి లింగయ్యశాస్త్రిగారు ఈసంవత్సరపు సమావేశమునకు సభాధిపత్యమును వహించిరి. ప్రత్యేక శాఖాసభలవలన నునాసంఘమువారికి మాత్రము లాభము గలుగగలదు. ఇత్యది ఇతరసంఘముల లాభమునకు ప్రయోజనకరముగాని ప్రతికూలముగాదు. ఆంధ్రదేశమునందుగల సకలసంఘముల వృద్ధి యను నాంధ్రులవృద్ధికి ప్రమాణముగనుండగలను. ఆంధ్రదేశమునందు గల భిన్న సంఘములందేసంఘము వెనుకబడియున్నను నాంధ్ర ప్రజావికాసముకు భంగము గలుగును. కాఖాసభలయందు ప్రజలకు సన్నిహిత సాహచర్యము గలుగుచున్నది. ఆ యాసంఘముల పుతసాంప్రదాయాచారములను నుచితరీతిని విమర్శించుట కవకాశములు గలుగుచున్నవి. మహాసభలయందు ఆనకాశములు గలుగ నేరవు. అన్ని సంఘములకును నుపకారమును జేసి యుద్ధరించుటకు మహాసభలకు తగిన ధనము గాని ప్రజాసహాయము గాని గలుగ నేరదు. కాఖాసంఘముల వృద్ధి మహాసంఘాభివృద్ధికిని మహాసంఘాభివృద్ధి శాఖాసంఘాభివృద్ధికిని సహకూల పడుచున్నది. కైవ బ్రాహ్మణ సంఘములకు వారి సంఘమునంద భిమానమున్నవారి సంఘము నుద్ధరించుట వారికి సులభసాధ్యము. సంఘమునందు గల ప్రతిమనుజుని విద్యావంతుని జేయుట సులభసాధ్యము. ఈ కార్యము సాంఘికలకు సదభిమాన ముండినగాని సాధ్యము గాదు. కైవ బ్రాహ్మణసంఘమునందు గల శ్రీమంతులు వారి ద్రవ్యమునందు శతాంశమునైనను సంఘోపయోగమునకై వినియోగించుటకై ప్రతిజ్ఞనుబట్టినకైవ బ్రాహ్మణ సంఘాధ్యక్షులయము నిరాటంకముగ గాగలదు. ఇంతవరకు ను కైవసభయందు 300 సభ్యులుచేరి. చేరినవారైనను చందాలను క్రమముగ చెల్లించుటలేదు. సాంఘికము విద్యావంతులును జ్ఞానవంతులును నైనపుడు సంఘము వికసించుటకు వీలుగలదు. గతసంవత్సరమునందు కైవసుహాసభ ఆంగ్లవిద్యాధులకై రూ 575 లు వేదశాస్త్రవిద్యాధులకై రూ 240 లు గ్రంథప్రచురణమునకై రూ 125 లు వ్యయము చేసినది. కైవ బ్రాహ్మణులు సామాన్యముగ వీరజారు వారియందు కొందరు వృత్తు లున్నను వృత్తిలేనివారలనే కులు గలరు. వీరి నుద్ధరించుట సంఘమునందు గల శ్రీమంతుల కలంపమీయమైన ధర్మము. శ్రీ రాజా కందుకూరి లక్ష్మీ ప్రసాదరావు ఒకదారు జమీందారుగారు 15 మంది విద్యాధులకు వేదశాస్త్రములను నన్నన ప్రాసాదలనిచ్చి చెప్పించెదమని వాగ్దానము చేసిరి. కైవ బ్రాహ్మణుల కృతజ్ఞతకు రాజాగారు పాత్రులు. ఇతర శ్రీమంతులును నీధిధముగ కైవ బ్రాహ్మణుల విద్యాభివృద్ధికై పాటుపడి వారి ధనమును సద్వినియోగము చేయుట శ్రేయస్కరము. ఇదియే మహేశ్వరార్చనము.

పచ్చి కొబ్బరినుండి నెయ్యి.

23 లక్షల రూపాయలు ప్రయయచేసి కొడగు సంస్థామహాసభ ఎన్నుకున్నవారు బొంబయి తాతాకంపెనీ వారు పచ్చి కొబ్బరినుండి నెయ్యి చేయు కర్మాగారమును నిర్మింపబోవుచున్నారు. ఇచ్చట కొబ్బరితోటలు మితిమీరి యుండుటచేత ఈ ప్రశ్రము మక్కాగా కొనసాగ గలదు. ఇంగ్లండులో నుప్రసిద్ధమయిన సబ్బు కంపెనీ వారగు లీకురు బ్రదర్సు పచ్చిమ తీరమున షెరోకు వద్ద బ్రహ్మాండమయిన సబ్బు కర్మాగారమును కట్టబోవుచున్నారని తెలియవచ్చుచున్నది. వారిసబ్బును చవుకయయినది. నిల్వలయినవట. వారికేతనము కావలయుననిన సంతగలదు. ఈలాభములు పాశ్చాత్యులు తీసికొనిపోవుట బాగుగాలేదని మదరాసు టయున్సు పత్రిక వ్రాయుచున్నది. మదరాసు ప్రభుత్వమువారి క్రింద పచ్చిమతీరమున సర్ ప్రభుత్వనికోల్పనుగారు సబ్బు పరిశోధనములను, చేపల మారబెట్టి డబ్బులలో నెగుమతి చేయు పరిశోధనములను చాలకాలము క్రిందటనే ప్రారంభించినారు. మదరాసు దొరతనమువారు సామ్యుపెట్టి పెద్ద కర్మాగారములను కట్టక పోవుటచేత ఏమియు లాభమింతవలకు లేకపోయినది. లీకురు బ్రదర్సువారు పని ప్రారంభించిరేని నికోల్పను గారి సబ్బు పరిశోధనములతో నికముంపకసరము లేదు.

తారతమ్యము

రష్యా మతనప్రభుత్వమువారు యుద్ధము జేయుచున్న వారేపక్షమువారయినను యుద్ధధ్వనులులను గాని, ఇతరుల దేశములనుగాని పుచ్చుకొనకూడదని ప్రకటించియున్నారు. యూరపులో ప్రజాస్వామికప్రభుత్వము స్థిరముగ నాటుకొనటయు, దానిని తొలగించుట కెఱిగిన శక్తిలేకుండజేయుట యురష్యావారి యాశనుమట, అందుకయి జర్మనునిరంకుశమంతరించవలకును మిత్రమండలితో జేరిపోరాడెదరట. ఈవిధముగానే బ్రిటిషువారును ప్రచురింప వలసినదని స్పష్టము గారు పార్లమెంటులో నడుగగా బ్రిటిషు సహాయనిదేశాంగమంత్రి లార్డు రాబర్టు సెసిలుగారిట్లు చెప్పిరి:—మనము పరదేశముల నాక్రమించుకొనుటకయి యీ యుద్ధములో జేరిక పోయినను జర్మను అధినిదేశములలోని నీగ్రో ప్రజలను జర్మను బాధలనుండి రక్షించిన తరువాత తిరిగి వారిని జర్మనీవారివారి బడవేయజూచుట నాకు భయకంపములను గలిగించుచున్నది. పోలండు దేశమునకు స్వాతంత్ర్యము నిచ్చునట్లు చేయుటయు, అల్సేసు భార్యులనులను ప్రాన్సులో జేర్చుటయు, ఇటలీకి పోగొట్టుకొనిన రాష్ట్రములను సంపాదించి యిచ్చుటయు, పరదేశాక్రమణ పెట్టు కాగలదు? ఇట్టి యుద్ధమునును మిత్రమండలి విడనాడజాలదు. నవ్వపూర్తిని మనముకట్టి యిప్పించినవో బెల్జియము, సర్బియా, ఉక్రైన్ ప్రాన్సులలో జర్మనులు చేసిన నాశనమును బాగుచేయుట యెట్లు? నిరపరాధమయిన వర్తక నావలను ముంచిన నవ్వమును పుచ్చుకొనక కదలివేయ వలసినదేనా?" రష్యా ప్రభుత్వము వారి ప్రకటనలకును బ్రిటిషు దొరతనము వారి యుద్ధేకములకును తారతమ్యము గన్పట్టుచున్నది.

సారవాకు రాజాగారు

సారవాకు రాజాగారు స్వర్గధృతిరని తెలియుచున్నది. రాజావారు ఆంగ్లేయులు పీరు హిందూదేశమున రాజాబ్రాకున్ అని పేరుబడసిన సర్ జేమ్సు బ్రూకుగారికి తరువాత రాజ్యము నకు వచ్చిరి. బ్రూకుగారు తమ శైర్యసాహసములచే హిందూదేశ సమీపమున నన్న ద్వీపము దాడుములకు ఆధిపతియయ్యెను. ఇతడు కంకదేశమున పనిచేసిన యొక సివిలుసర్వీసు ఉద్యోగి కుమారుడు. తూర్పు ఇండియా వర్తకసంఘమున నుద్యోగిగానుండి పిమ్మట బర్మా యుద్ధములో ధ్యాయుతో పోరాడి, గాయములనొంది, యోడదొంగలను అడచుటకొరకు వార్షియో సుల్తానునకుమితసహాయ మొనర్చి, సారవాకు రాజ్యమును సంపాదించెను. ప్రస్తుతము గలిగించిన రాజావిషయమై అనేకాభిప్రాయములున్నవి. ఇతని పేరు సర్ చార్లెసు బ్రూకు. ఇతడు 1829 వ తర్సరమున జన్మించెను, తన పినతండ్రి చనిపోయిన పిమ్మట 1868 వ సంవత్సరమున రాజ్యపాలనము ప్రారంభించెను అని "హూవెనహు" అను పుస్తకములో నున్నది. ఇంక నొకచోట, నితనిపేరు సర్ చార్లెసు ఆంథోనీ బ్రూకు గారనియు, నితడు తమ తండ్రి ఆనంతరము 1863 వ సంవత్సరమున రాజ్యమునకు వచ్చెననియు, చెప్పబడియున్నది. కాని డెబరెలుగారు చెప్పిన మాటలు విశ్వాస పాత్రములు ఇతనిపేరు సర్ చార్లెసు ఆంథోనీ జాన్సు (బ్రూకుగారు, ఇతనికి సర్ జేమ్సుబ్రూకు తండ్రి ఇతడు 1808 వ తర్సరమున రాజ్యమునకు వచ్చెను. — వదరాసు మెయిలు.

బాగులేదు

యంత్రకాలలు పని చాలించుకొనట. లండను, మే 20:— క్రిస్టి చూనియ విలేఖకుడు మార్షింగు పోస్టుపత్రిక క్రిట్లు వ్రాసెను. — బాగులేక గాజా, యంత్రకాలలు మూయబడినవి. ఈ యంత్రకాల యందు 600 మంది పనిచేయుచున్నారు. ఇంకను మరి కొన్ని యంత్రకాలలు నై కారణముననే మూయబడుచున్నవి.

లండను, మే 20:— నేషనలు టిడెన్సు క్రిస్టియోనియ విలేఖకు డిట్లు వ్రాయుచున్నాడు:— నిక్కెలు లోహము సంతయు నార్జ్యయంజే యుంచుటకు దొరతనమువారు నిశ్చయించిరి.

ముఖ్యసానము.

లండను, మే 20:— రెయసుకోయ క్వంటులు మాత్రమే శత్రువులకు మిగిలియున్న ముఖ్యసానములు. వీనిని వశపరచుకొనుటకు బుల్గేకోరు చాల నుపయోక్తమగు స్థానము. ఇముండిటునుండి పోరదగునని పరరాసువారు కొంతవర కధి పూర్వకమగు లేఖను ప్రకటించిరి.

విరోధామహాసంగ్రామము

రష్యా నూతన ప్రభుత్వమువారి ప్రకటనము

అంతర్జాతీయ వివాదములకు నూతనసాధనములు ఫలవంతములగుట

ఆంగ్ల దేశమున ఆహారపదార్థములపట్టి అనుకూలముగ నుండుట

సంధిసంఘటనము-హెండర్సను గారి ప్రకటనము.

(రైటరు ఏ. జె. సి.)

ఇంగ్లండు

సామ్రాజ్య యుద్ధమంత్రవర్గము.

మెల్బోర్న్, మే 20:— సామ్రాజ్య యుద్ధమంత్ర వర్గము విషయమై పార్లమెంటు సభలో లాయకు జార్జి గారు చెప్పిన యుద్ధనామమును వివరించుచు హామ్యగిను గారివిధముగ జెప్పిరి. సామ్రాజ్య సంబంధములు భావికాలమున యెట్టి మార్పుల నొందునో చెప్పజాలము, కాని, సామ్రాజ్య మంత్ర వర్గమును స్థాపించుటకు మంచి ప్రయత్నము మాత్రము ఇప్పుడు జరిగినది. సామ్రాజ్యమున ఆయా భాగములందలి స్థానిక స్వరాజ్య శక్తులనుబట్టి, కొన్ని నిబంధనము లేర్పరచబడును. కాని, సామ్రాజ్యముపై యొక సర్వాధికార మొనంగుట యసంభవము. రాజ్యాక్రమణ ధనాపరాధ స్వీకర్త విరహితగు సంధి చేయరాదని రాబర్టు సెసిలు ప్రభువు గారు నుడివిన విషయము చాల సమంజసము. 'సెప్టెంబరు' దేశములకు స్వాతంత్ర్యమురావలెను. నష్ట పరిహార గ్రహణము నకు వాని కర్తవ్యము. నాగరకతా సంక్షేపార్థము రాష్ట్ర సంరక్షణమున మనకు మిత్రుడనివారు తెగిన యత్నము చేయవలెను. ఆస్ట్రేలియాలోని జర్మనులు ఆస్ట్రేలియా దేశములకు బాధగలిగించిన నరకాళము కలిగించునట్టి సంధిని ఆస్ట్రేలియావారంగీకరింపరు.

సామ్రాజ్య భావిత్తి

లండన్, మే 20:— జనరలు స్మిత్సుగారు చేసినయుద్ధ నామములను గూర్చి వివరించుచు "టైమ్స్" పత్రికయిట్లు చెప్పినది:— కొన్నివారముల నుండి జరుగుచున్న సామ్రాజ్య సంఘటనలలో యభివృద్ధి కానిదొంది. అందుచే హిందూదేశము, బ్రిటిషు సామ్రాజ్య ప్రజాస్వామ్యమున భాగముగల దేశముగ పరిగణింపఁ బడుచున్నది. ఇండియాకును ఇంగ్లాండు దేశమునకునుగల విపరీతసంబంధములను గూర్చియు సామ్రాజ్యమంత్ర వర్గ సమావేశమునకు వచ్చినహిందూదేశ ప్రతినిధుల మిత్రస్వభావముగూర్చియు యేమియు తెలియదు. సామ్రాజ్యములోని తక్కినదేశపు ప్రతినిధులకును, ఇండియాదేశపు ప్రతినిధులకునుగల స్నేహసంబంధములను గూర్చి స్మిత్సుగారు ఆశంకను నొందవలసివచ్చింది. యుద్ధానంతర విషయములను ఆలోచించుటకొక సర్వకాలికవిధానముగూర్చి యభిప్రాయము కాని పీరు సామ్రాజ్యము యొక్క సురక్షితము గూర్చి చెప్పిన. కాకమునుము ఖ్యము. విరోధా ఖండమునకు సంబంధించిన విషయములనే చర్చించి, తక్కిన సామ్రాజ్య సమస్యలను తక్కిన రాజ్యములే నిర్ణయించుకొనుటకు వదిలివేయునట్లు కొందరు నూచించిరి. ఇది మంచి పనికాదు. ఈ వాస్తవమును స్మిత్సుగారు దాదాక నిర్ణయముగా చెప్పిరి.

మరణము

లండన్, మే 20:— సరవారు రాజుగారు చనిపోయిరి.

ఉత్తరము.

లండన్, మే 21:— 21 వ తేదీన నిరర్థకమున కర్ణ సార్వభౌమ రాజుగారి ప్రథమ ఉత్తర క్రియలు జరుగును. 24 వ తేదీన పెట్రోపాలు గొట్టగుడిలో వీరి భావకాళము ప్రార్థన జరుగును. తత్సంబంధమున ఈ రాజుగారి బంధు శ్రమలు, ఉద్వేగస్థులు కూడ వచ్చెదరు. వీరి శరీరమునకు మృత్యునే సమాధిచేసెదరు.

కెమెరోనియా నాక.

వివరములు.

లండన్, మే 20:— కెమెరోనియా నాకనుండి బ్రిటిషు వారు కొందరిట్లు తెలియజేసిరి. సముద్రము కాంతముగనుండ, టార్పెడో నాకకు దగుల్కొని, విశేషధ్వని యయ్యెను. గాని అంతర్జామి మాత్ర మెచటను గానరాలేదు. టార్పెడో తగుల్కొని నందున అనేకమంది నావికులకు నిపాయిలకు గాయములు తగిలినవి. వీరిలో పెక్కుం ద్రువుల బాసిరి. వెంటనే కలవరును జరిపించి ఎవరి స్థానములనువారాక్రమించిరి. పడవ పడవలు సముద్రములోనికి దింపబడెను. మొదటి పడవ ముక్కలయి, చాల నష్టము కలిగెను. ఒక గంట కాల మైన వెనుక కెమెరోనియా నాకమునికిపోయినది. నావికులును వైసికులును, ప్రాణరక్షణ పడవలను ఎక్కిరి. స్వల్పమాత్రపు నష్టములు కలిగెను. ఒక వైసికుని గాపాడబోయి ప్రధానోద్యోగి చనిపోయెను.

రాబోవు వర్తకయుద్ధము.

లండన్, మే 18:— యుద్ధానంతర వాణిజ్యోపద్రవమును గురించి "రివియ్యు వెలిషు జ్యూర్యాంగను" ప్రసిద్ధిగాంచిన పారిశ్రామిక పత్రిక ఒకవ్యాసమును ప్రకటించెను. దీనిని గురించి "బెల్లయినరు ట్ర్యాగిక్ల్యాటు," "లోకలంకేగరు," "ప్రాంక్ షర్లరు జ్యూర్యాంగు" పత్రికలు కూడ ఘోషించుచున్నవి. యుద్ధమునకు పూర్వమున్న వర్తకవర్తకుల ప్రకారము సంధి సమకూడుటకు జర్మనులు తమ రాజ్యాంగమాక్కుల నన్నిటిని వదులుకొనుట అవసరమైనను సందియమునొందరాదని ఈపత్రికవారు వ్రాసిరి. ప్యారిసు సమావేశముకంటెను గూడ స్వసామ్రాజ్య సమావేశము ఉపద్రవకరమని ఈపత్రికవారు భయపడుచుండిరి. సర్వసామ్రాజ్యమంకసంఘము ఏర్పరపబడి నచో చిన్న రాజ్యములన్నియు దాని వశమగును. గాన జర్మనులకు చాల కష్టపీఠికలుగను. దీనికితోడు ఆమెరికావారు కూడ జర్మనుల వర్తకాధికారము నాశనము జేయుటకు ఆంగ్లో కాక్సును వర్తక సంఘమును నెల్ల కొల్పినచో జర్మనుల యవస్థ కెప్పటికీ కొలది కాలములోనే మనము కష్టముల పాలు గావలసి వచ్చునని పై పత్రిక హెచ్చరించుచున్నది. క్రమక్రమముగ ప్రపంచక వర్తకమందు యుద్ధమునకు పూర్వమున్న శీఘ్రతలను మనము పొందవచ్చును. కాని సంధి పరతులు మనకు ప్రభువుననే ఆనుకూల్యమును కలుగజేయవలెను. ఇంగ్లాండువారిని నిర్బంధించి మన కత్యంతలాభకరమగు వర్తకులను మనము గోరవలయును. బ్రిటిషు సామ్రాజ్యమందంతటను నిరంతరభాధికారముతో మనము వర్తకముచేయుటకు వీలు కలుగవలెను. లేనిచో మనకెట్టి లాభమును లేకుండును. ఇంగ్లాండు నుండి వర్తకరాజ్యాంగ సౌకర్యములను గ్రహించువారు మన కెట్టి అవకాశమును కలుగనియ్యదు. రాబోవు వర్తకయుద్ధమందు మనల నోడించుటకు ఇతర రాష్ట్రములన్నియు ఏకీభవించుచున్నవి. గాన మనము మెలకువగనుండనిచో మన విదేశ వర్తకము వెనుకబడునని ఈపత్రిక ప్రకటించినది.

మందుగుండు సామగ్రిని తయారుచేయుటకు

ఎక్కువమంది కావలయును.

లండన్, మే 18:— మందుగుండు సామగ్రి చట్టము నందు సవరణ అత్యవసరమని కామన్సు సభలో మందుగుండు సామగ్రి మంత్రుగారు డాక్టరు అడిసన్ గారు వ్యక్తీకరించిరి. మనము విమాన యంత్రములను ఫిరంగులను నాకలను. అతి విస్తారముగ నిర్మింపవలసియు. గాన అతివైపులముగల పని వారిదేను వాణిజ్యసంఘముల వారి కొలువున నుండి మనము ఖండితముగ గట్టించవలెననిరి. చట్టమును తప్పక ఆమలులోనికి తేలుదుననిరి. సంయుక్త ఇంజనీరు సంఘప్రతినిధులచో ఈ చట్టమును గురించి విపులముగ చర్చించుటకు వీరు సంగీధులై యుండిరి.

అంతర్జాతీయ-ఆహారము.

లండన్, మే 20:— ఆహారమిత వ్యయాధికారి కెన్నడి జోన్సుగారు డివైజు ప్రభువుగారి పరిపాలనమును క్లాపిం చుచు ఎడింబరులో నిట్లు ప్రస్తావించిరి:— డివైజు ప్రభువుగారు ఆహార సమస్యను సంబంధించిన కష్టముల నన్నిటిని బాగుగ గ్రహించిరి. ప్రతిదినము ఈయన దీని విషయమై కడు కట్టుదిట్టముతోను, మనోనిశ్చయముతోను పనిచేయుచుండిరి. ప్రతి మనుజుడును ప్రతిదినమును 'లిండిలో' రెండు రొట్టె ముక్కలను తగ్గించినచో అంతర్జాతీయ భయమును అచిరకాలములోనే నాశము చేయగలుగుదురు. జర్మనులతో నిర్భయముగ పోరాడగలుగుదురు. పి.బి.వర్ మొదలు ఇంగ్లాండునందు సారాయి నిమిత్తము బాక్సీ బియ్యమును ఉడకవేయుట లేదు. గాననేడు క్రొత్తగ తయారు జేయబడు సారాయికి క్రొత్త ధాన్యములేనియు వ్యయమగుట లేదు. గాని సారా బట్టిలను పూర్తిగా నిలుపజేయ సాధ్యమగుట లేదు. నౌకాకార్యాలయమువారు రాత్రింబగల్గు అంతర్జాతీయ ఉపద్రవమును తొలగించుటకు పాటుబడుచుండ మనము గూడ కొంచెము మితముగ భుజించి స్వాస్థ్యత్యాగమును చూపినచో ఆహార విషయమందు కొంతలాభము కలుగకమానదు. కొందరు తలచు రీతిని అంతర్జాతీయ బాధానివారణ మసాధ్యముగాదు. అంతర్జాతీయ దుండగముల నడగించు ప్రయత్నములు ఫలవంతము లగుట ప్రారంభమైనది. మన వర్తకమునకు గూడ పూర్వము వలె నష్టము కలుగుటలేదు. మన ఆహారపదార్థములు మనుషటి వలె నష్టపోవుట లేదు. నౌకాకార్యాలయమువారి బుద్ధి చాతుర్యము చేతను నావికుల ధైర్య సాహసముల చేతను నూతన సాధనసహాయముచేతను అంతర్జాతీయ దురాగతముల నడగించ గలిగితిమి. ఇంతవరకే సాధనము ఫలవంతముగ నున్నది. ఈ రీతిని మనప్రయత్నములు సఫలము కాగలవు. మనలను ఆహారములేకుండ మాడ్చుట యసాధ్యమని జర్మనులు స్వల్పకాలముననే గ్రహింప గలుగుదురు. నిర్బంధక ఆహారవిధానము వ్యయపడదు. దానికలన ఎల్లరకును సమానముగ పంచి నెట్టుట సంభవించదు. ప్రస్తుతము మనదేశమున నిలువయున్న ఆహార పదార్థములను పరీక్షించినచో ఆరువారముల క్రితముకంటె నేడు మనకు ఎక్కువ ఆహారపదార్థము లున్నట్లు తెలుచున్నది. ప్రజలందరును మనయాజ్ఞలను శిరసావహించుచున్నారు. గోధుమ వ్యాపారమున మనయదృష్ట వశముననునకు చాలలాభకరముగ నున్నది. అయిననుమనము అతిమితముగ ఆహార పదార్థములను వాడుకొనుట ముఖ్యమని జోన్సుగారు తెలియజేసిరి.

సంధికి అవకాశము లేకుండుట

లండన్, మే 20:— యుద్ధమంత్రవర్గము లోనివారగు హెండర్సన్ గారు ఈ ఘోరసంగ్రామమందు కలుగుచున్న ఘోరనష్టములను గురించి రిచమండుచుండినమున నూచించుచు ఈయుద్ధ మింతటితో ముగియునవకాశము కనబడదనిరి. భయంకరమగు ఘోరసంగ్రామము ఎప్పటికిని ముగియకుండుట జూచి ఎవ్వభము నైన సంధి కొరకై ఏల ప్రయత్నించకూడదని ప్రజలనుచున్నారు. 1914 సంవత్సరమున పరికిన ప్రగల్భములనే నేడుకూడ జర్మనులు ప్రకటించుచున్నారు. ప్రపంచమునంతను ఏలుకొనవలెనను కాంక్షయింకను, క్రియజరుకును, వారిజర్మను మంత్రులకును వదిలేదు. స్వతంత్రరాజ్యములను వెరపించు ప్రయత్నములను జర్మను వైస్యములు ఎధాప్రకారముగ చేయుచునే యున్నవి. గాన ఈ సంగరమందు జర్మనులు నిగ్రహించినచో యూరపునందు ప్రజాప్రభుత్వ మంతరించును. మనము సంధి సెంతగ కొరుచున్నను చిన్న రాజ్యములకు స్వాతంత్ర్యము పూర్తిగ లభించువరకును చలించరాదు. సంధిని సమకూర్చుటకు క్రొత్త జాతీయసంఘము నేర్పరుచుట సమంజసమే గాని ఆ సంఘమున ప్రజా పరిపాలనముగల దేశములవా యండవలెనని నుడివిరి.

పుర్రండునుగూర్చి దొరతనమువారి సూచనలు.

లండన్, మే 20:— పుర్రండులో పడమర దక్షిణ భాగములందున్న యూనియన్లుల తరపున మిడిల్టన్ ప్రభువు గారులాయకుజార్జి గారి పేర ఇట్లు వ్రాసిరి:— "పుర్రండుయూనియన్లుసంఘము వారి అధికారమునకు తమరు ప్రసాదించ తలచుకొన్న స్వపరిపాలన విషయమును వారిఎదుట విమర్శకు లేచుటకు నా కెట్టి యధ్యంతరములేదు. తక్షణమే ఆసంపూర్తియగు స్వపరిపాలన మిచ్చుట మాకంగీకారము గాదు.

తూర్పుదేశములకు బోవు మెయిలు
తపాలునష్టముగట.

లండన్, మే 21.—పెరిగియ నుండియు ఉత్తరపాఠశ్రీ కమునండియు వచ్చెను మెయిలు తపాలు శత్రువుల అంతర్గా మ్మల వలన సముద్రముపాలైనవని తపాల కార్యాలయముల కారి ప్రకటించిరి. ఈ ఉత్తరములను పికింగులో మార్చి 20 తేదీన హంగిహా, టిన్సిటునులలో మార్చి 16 వ తేదీన, హంగు కాంగులో మార్చి 12 వ తేదీన బోక్సియా, యోకహోమా లలో మార్చి 19 వ తేదీన పెహిరకలో మార్చి 12 వ తేదీ నుండి 29 తేదీవరకును, బ్రాబ్రిజు లో మార్చి 17 నుండి 24 వ తేదీవరకును తపాలా నే సీ ర ని తెలియ జేసిరి. చీనా, జపాను, మ్యానిల్లాల కట్టలలో కేవలము ఉత్తర ములు మాత్రమే గలవు తక్కిన దేశముల కట్టలలో బంగీలు తప్ప అన్నిరకముల టపావస్తువులు నుండెను. శత్రువుల వలన ఈ నష్టము కలుగజేయబడినది గాన తపాల కార్యాలయము వారు ఈ నష్టమునకు పరిహార మియ్యునిరి. ఇంతకంటె స్పష్టముగ తెలియగోరెను వారు తపాల కార్యాలయము వారికి వ్రాసి తెలిసికొనవచ్చును.

సాకాసేనాని హతృడగుట

లండన్, మే 21.—ఎడ్రియాటిక్కు సముద్రవాకా యుద్ధమందు 'డాబ్బువల్' క్రాసున సేనాని ఫే ను గారు మృతులైరి.

రాక్షసిబొగ్గు గనులందు పనిచేయువారి పేళ్లను
సమోదాజేయుట

లండన్, మే 21.—1914 ఆగష్టు నెల తరువాత పరిశ్రమలలో చేరినవారిలో ఇంజనీరులకు యంత్రముల పనివాం ద్రున వదలి తక్కినవారిలో ఏతరగతికింద వైవాధికారులు అప్పులని నిశ్చయించిన వారినందరిని పటాలములలో చేర్చు కొనుటకు దొరతనమువారు తీర్మానించిరి.

ప్రాన్సు

హిందెక్ బర్గుగారిపంక్తి

లండన్, మే 20.—నేటిరాత్రి మార్షలు హేగు గారిట్లు తెలియజేసిరి:—పాంఠెయను వెజ్-క్రొయిను, బుల్గోర్బులనుండి ఒకమైలువరకు రణముఖులందు హిందెక్ బర్గు గారి పంక్తిని మేము వశపరచుకొంటిమి రిపులువ్యధముగ ప్రతి యుద్ధము లొనర్చిరి. పగలంతయు ఘోరయుద్ధము జరుగుచునే యుండెను. శత్రువులకు అపారనష్టముల కలుగజేసి అనేకమం దిని బంపిలుగజేసితిమి. యుద్ధము మా కనుకూలముగనే జరుగు చున్నది. గతరాత్రి ఒప్పిదగ్గర, విలుషేటికి నైర్వతిమూలను శత్రువులు దాడి యొనర్చిరి. కాని వారిని పారదోలితిమి. ఆర్మెంటురీసుకు దక్షిణమున జరుకరముగు దాడి జేసితిమి. 8 విమానములను, ఒక చిన్న విమానమును నేల గూల్చితిమి. మువిమానములు నాలుగు కనిపించుటలేదు.

లోనుకు దక్షిణమున ఘోరయుద్ధము.

లండన్, మే 21:గతరాత్రి పరాసువారిట్లు ప్రకటించిరి:—అధరాత్రి మొదలుశత్రువులు చేమిక్ డెన్. చేమున్సవద్ద ఫిరంగులను అతిధియంకరముగ ప్రేల్చిరి. ఉదయముగు సరికి శత్రువులు అతి ఉగ్రముగ శత్రువులతో పోరిరి. శత్రువులు హున్సిడైసికు తూర్పునుండి సేన్సికుత్తరముఖముగ సెల్లులకు, విషధరితములగు బాంబుగుండెను మాస్తానములపై నపారముగ కురిపించిరి. కానిమేము వానినన్నిటిని వ్యర్థముజేసితిమి ఇర్మ నలు తమకందకముల నుండి కదలుటకు వీలులేకుండ జేసి తిమి. కొన్నిస్థలములందు జర్మనులుమాపంపుల సమీపించిరి ఈప్రదేశములందు ఇరుపీడులవారును చిత్రముగ పోరు సులిరి. పోరు మాకనుకూలముగ తేలికది. శత్రువులకు మా ఫిరంగుల బ్యాల్లచే లపారనష్టములు కలిగినవి. ప్రతియుద్ధమునందు గూడ జర్మనులు తమ వైద్యములను విస్తారముగ కోల్పోయిరి. అయినను మా ముందుప్రదేశములందు రెండువందల మీటరుల వరకు జర్మనులు చొరబడిరి. ఈప్రదేశములు పెరికి ఈకా న్యముగనున్నవి. తక్కిన కొట్ల మాస్థలముల నన్నిటిని నిలవ జేట్టుకొంటిమి.

పరాసువారియుద్ధనౌక మునుగుట

లండన్, మే 21.—ఏప్రిలు 30వ తేదీన మధ్యభరాన ద్రుమందు కొల్చిట్టు అను పరాసువారి యుద్ధనౌకపైని శత్రు బూర్నిహోను వశపరి. 51 చుండి మునిగిపోయితి.

ప్రాన్సు రణరంగము.

తీవ్రతక్కిన సమరము.

పేరిగు, మే 20:—పరాసువారిట్లు ప్రకటించిరి:—మొనుడెడుడేము ప్రదేశమున లాబావెల్లు హార్టిలిసులకు నడుమనుండు రణరంగము నందంతటను శత్రుస్థి సమరము తీవ్ర ముగ జరిగినది. లాబావెల్లు ప్రధానస్థానములపై శత్రువైద్య ములు గవిసెనుగాని వెంటనే వెనుకకు గొట్టబడెను. లాబా వెల్లునకు పరిసరముననుండు శత్రుకందకములు కొన్ని మావశ మైనవి.

యూఫ్రా

అంగ్లేయుల క్రొత్తస్థానముల ముట్టడించుట.
లండన్, మే 19:—సలానికాలోనున్న బెటిషు నారు ఇల్లు ప్రకటించిరి:—ప్రాయమావద్ద శత్రువులు మా సమీప స్థానములయొద్ద అతిధియంకరముగ తలపడిరి. కాని శత్రువులను పారదోలితిమి. వాకావిమానములు ద్రామావద్దనున్న శత్రు విమానకాలలపైని బాంబులను వదలి నష్టమును కలిగించినవి.

సేనానులు ప్రభుత్వమువారు సంప్రదించుట.

పెట్రోగ్రాదు, మే 18:—మందుగుండుసామాను మున్నగు సరఫరాలను గురించి ప్రభుత్వమువారితో అనేకపర్యాయములు ఎలిక్సీఫు, బ్రుసిలాఫు, గరోగ్, బ్రెగోమిరాఫు, పెరు బాట్సుఫు సేనానులు ముచ్చటించిరి. ఈసందర్భమున స్థితిగ తులు అనుకూలముగ నున్నట్లు తెలియజేసిరి.

నైస్యమందు ప్రధానమంత్రిగారి నమృతము

పెట్రోగ్రాదు, మే 18:—సంయుక్తమంత్రివర్గము వారు నైస్యమందు క్రమశిక్షను ప్రవేశపెట్టెదరని ఎలిక్సీఫు, బ్రెగోమిలాఫు, గరోగ్, బ్రుసిలాఫు సేనానులు ప్రకటించిరి. యుద్ధయంత్రపదవికి కెరెక్టెస్కిగారిని నియమించుటచే నైసికులందరు ఉత్సాహముతో నుండిరి. తాత్కాలికపు ప్రభుత్వమువారి యొక్కయు, కార్మికపైనికసంఘ ప్రతినిధుల కార్యనిర్వాహక సంఘమువారి యొక్కయు సమావేశమందు రషియా మిత్రమండలివారి అవజయము విశ్వవివాశకరమని ప్రధానమంత్రి ల్యావుప్రభువుగారు నుడిచిరి. కాన విప్లవవైద్య ములు జర్మనులకు జనుముకలుగకుండ పోరునని దొరతనము వారు విశ్వసించుచున్నారు.

క్రొత్త తాత్కాలికపు

దొరతనమువారి ప్రకటనలు.

పెట్రోగ్రాదు, మే 21.—ప్రజా స్వేచ్ఛనిమిత్తమున భ్రాతృభావముతోను నిష్పక్షపాతబుద్ధితోను రాజ్యభారమును పూనుకొంటిమిని ఈదొరతనమువారు ప్రకటించిరి. ప్రత్యేక సంధి నెంతమాత్రము వీర్లారు. కాని దేశాక్రమణమును ధనా పరాభమును స్వీకరణ లేకుండ అండరకు అనుకూల మగు సంధి విషయమై వీరు ప్రయత్నించుచున్నారు. దీనికితోడు ప్రతిదేశము వారును తమ కార్యభారములను నిర్వహించుకొను సాతంత్ర్యమును కలిగియుండవలెను. రషి యా, మిత్రమండలి వారికి అపజయము కలిగినేని ప్రపంచోప ద్రవమే గాక సంధి కూడ ఎన్నటికిని సమకూడదు.

రమ్యావారి ప్రకటనము

లండన్, మే 21:—రషియానుండి వచ్చిన వాయువాత్త లిట్లు తెలుపుచున్నవి:—కలం యొక్క ప్రాద్విక్రమ శత్రువులు తలపడుటకు యత్నించిరి. కాని వారిని వ్యర్థముగ జేసితిమి. బ్రిటిష్ వైపున కోవర్గాకు ప్రాద్విక్రమ శత్రువుల యుద్ధమును మాకతక్కిన స్థానలచే పరిమార్చితిమి.

ఇటలీ

ఆఫ్రియను శత్రుస్థిదళములు నిశ్శబ్దములగుట.

లండన్, మే 19:—ఇటలీవారి ప్రధానకార్యాలయ ముండున్న వితేఖకు డిట్లు వ్రాయుచున్నాను:—మాంటు సాంకోకోరకు యుద్ధ మతిభూరముగ జరుగుచున్నది. సమీపములముగ రస్తాగుండెను ఇటలీ వైద్యములు విజృంభించుటచే ఆఫ్రియను శత్రుస్థిదళములు పొడగాంచినవి. చూచిన తక్షణమే అగ్నివర్షమును కురిపించినవి. కాని మాంటుసాంకోకా గుహలక్రింద దానియించిన శత్రుస్థిదళలో ఇటలీ వారు శత్రువుల ఫిరంగులను నిశ్శబ్దము గాచిరి. ఈ గుహల యందు వీని నమర్చుటకు ఇటలీవారికి కొన్ని నెలలు పట్టెను. ఎంతయో శ్రమపడి చతురతతో వారు

వాటిని ఆచరించిరి. దీనిరహస్యము మొన్న మొన్ననే ఆఫ్రియ నులకు తెలిసినది. ఇటలీవారి అన్వేషకశక్తులు ఆఫ్రియను లకు రాత్రికాలమును కనులను మిరుమిట్లు గొలుపుచుండును. ఐసాంకోకోర ప్రేలేడు గుండె వ్యవస్థ నాతీతము. వాడిను కొండను ముట్టడించుటకు స్పెల్లలచే కాల్చబడినటు వంటి 1800 అడుగుల పొడవుగల కొండనెక్కి తక్షణము భిక్షమునుండి పోరవలసివచ్చినది. ఇట్టి కష్టములతో గూడు కొన్నను శత్రువులు చాల శయంకరముగ ప్రతియుద్ధమును సలుపుచున్నను కొంచెము ముందుకేరి.

ముఖ్యమైన ప్రదేశము ఇంకోకటి స్వాధీనముగుట

లండన్, మే 19:—ఇటలీ వారిట్లు ప్రకటించుచున్నాను:—వాడినువద్దగ నున్న రివెరెన నెంబరుగల కొండను నిన్నటి యుద యమున ముట్టడించి ఘోరయుద్ధ మొనర్చి వశపరచుకొంటిమి. మాంటిసాంకోర కు దగ్గరముఖముగ నున్న శత్రువుల రక్షకస్థాన ముల కిది మూలాధారమైన ప్రదేశము. 379 గురు ఆఫ్రియను లకు బంధించితిమి. శత్రువు లెంతయొడిగ ముట్టడించినను గోరి జియోకు తూర్పున నున్న మా ప్రదేశముల నన్నిటిని నిలబెట్టు కొంటిమి.

ఆఫ్రియనులు బిహృకొనుట

లండన్, మే 20:—18 వ తేదీన వారు వాడిను కొండను కుప్పల కుప్పలకు సేవలతో ముట్టడించి పరాజితులైనను వా రము రోజులనుండి యుద్ధము జేయుటచే స్థావాదగ్గర నున్న వంటె ప్రధానభాగమును రెండు కిలోమీటరుల వరకు విస్తరింప జేసికొన బూనిరిని ఆఫ్రియను లొప్పకొనుచున్నారు.

ఇటలీ జయింపగలదు.

లండన్, మే 19:—ఇటలీ సంగర రంగమునుండి కిష్టింగుగా రిపుడే తిరిగివచ్చిరి:—కాగ్నో, ఐసాంకో, ట్రియాంకోలను సందర్శించినవారై మాటరుసంఘమువారి ప్రతినిధితో వివరములను తెలిసిరి:—ఇటలీవైద్య మున్న వీర కధికార్యాచారు. వక్రమానమందు ఇటలీవైద్యములు చేయు పనులను నాచి నను, వీర లెంతయు ప్రీతి మెండు. ఇటలీవారు తప్పుక విజయము కాగలరని వీరు దృఢకమ్మకము తో నున్నవారు. కొండలయందు కురియుచున్న మందునకైన వెరవక రణరంగమందున్న వారికి ఆహారసమవామలను పైని కులను సరఫరా జేయుటను వీరెంతయు కొనియాడిరి. యుద్ధమొనర్చెను మిత్రమండలిలో ఇటలీవారు తృప్తినుస్థాన ము నలంకరించిరి. భూభాగమునుండి తమ శత్రుస్థిలను ఆయుధ సామగ్రిలను షష్టత భిక్షములకు గొంపోయిరని వీరు నుడిచిరి. ఈసందర్భమున ఇటలీనుండి ఇపుడే తిరిగివచ్చిన యుద్ధాధికారినుండి మాటరు సంఘమువారు కొంత వింతయై నట్టి విషయములను గ్రహించిరి. ఒకఫిరంగిగైన ఉంచుటకు వీలులేని ప్రదేశములందు ఇటలీవారు 100 ఫిరంగుల నొక ఆరు బ్రిచి. సముద్రమునకు 5,800 అడుగుల పొడవుగనున్న రాత్రి బండలందు గుహలనుతోలచి పానిలో శత్రుస్థిలను స్థాపించిరి. కొంతమంది 10 నేల అడుగుల ఎత్తునగల కొండలపైన పని చేయుచున్నారు. వీరిసంతయు మనము వినగలము. యుద్ధము నకు సంబంధించిన పూర్వపు చిహ్నము తెరచుట గావూపు, విస్తారపు విస్తీర్ణము గల ప్రదేశము తెరచుట లేవు. ఇసుక సంచులతో గూడుకొన్న కందకముల గూడ మనము చూచుట లేదు. ఎట్టి జూచినను విచిత్రమైన కందకములతో గూడు కొన్న కొండలను పొడగాంచెదము. ఈకందకముల కన్నిటికిని భూములతో పూరపూసిరి. రాబోవు శతాబ్దమునందు యుద్ధము జేయుటకు ఇటలీవారు దుగ్ధములను నిర్మించు చున్నారా యని కొంతమంది తలచుచున్నారు. కాని ఏకకాలమును ఒకకోణున పర్వత రణముఖమంతను స్వాధీనము జేసికొను టకు కనుమలకువతో వీరు కాచియుండిరి. పర్వతభిక్షముల నుండి ఫిరంగుల ప్రేలుచుట కంటె పర్వతభిక్షముల పైకి ఫిరంగులను కొంపోవుట అతివిచిత్ర మని ఒక యుద్ధాధికారి తెలుపుచున్నాడు. పర్వతోపరిభాగమం దంతటను వంకరటింక రస్తాలు అతిధియంకరముగ నున్నవి. ఈ రస్తాలపైకి ఫిరంగులు మున్నగు సామగ్రిలన్నియు వచ్చి చేరును. పైనికోట్లోగు లంగును పైనినెల చురుకుదనమును వారి పరిపూర్ణ ప్రయత్నములను వాచి అధికార్యాచారుతో ప్రస్తావించెదరు. యుద్ధమునకు పూర్వము ఇండ్లొందుదోయూ లనగ ఇటలీవారు కూడ అప్రయత్నమై యుండిరి. అతి విచిత్రముగ ఇపుడు ఇటలీవారు తమ ఫిరంగులను, మందుగుంకు సామానును తయారు జేసికొనుచున్నారు.

బోధెనుగాను పిలచిరి. కనడా దేశమునకు ప్రత్యేకముగ వర్గక

బోధైసు గారు పిలిచిరి. కనడా దేశమునకు ప్రత్యేకముగ వర్తక సౌకర్యముల గూర్చి నేను ఇంగ్లాండు వారిని అడుగను. అంత జాతీయ సామ్రాజ్యవర్తకము అభివృద్ధి నొందుటకు ములభముగ ప్రయాణ సౌకర్యములు కావలయును. సామ్రాజ్యపు నౌకాదళము వృద్ధి నొందవలెను. యుద్ధసమయము నందును శాంతి సమయమందును కూడ సముద్రమునందలి దారులు తెనుపబడి యుండవలెను. అబోర్డైసు గార్లనిరి. హిందూ దేశ ప్రతినిధుల మితస్వభావమును మెచ్చుకొనుచు, ఇండియా దేశమునకు బొవు కనేడియనులకు వర్తింపు శాసనములే కనడా దేశమునకు వచ్చు ఇండియనులకు గూడ నరింపవలెనని నడిచిరి.

అంశ రామబాదులు

మనఃపూర్వక సన్మానము

విజ్ఞానము మె 21:— బాల్కను మున్నగు
 లిటకు విచ్చేయు ప్రజలు వారిని కలకద్వలను
 ౦౩.

జర్మనుల నష్టములు.

బెలియము

మనములకు సామము.

అండ్ వాక్ 21: — అమెరికా దొరత్వమువారు బైబిల్
యనులకు ధనసహాయ మొనర్చుటకు పూనుకొనుట చీ బేదివరకు
బైబిల్ యనులకు సాయ మొనరించుచున్న నాతియ సంఘమువారు
తమ కాన్గ్రెగేషనుకు కడలుకొనిరి.

ಸಿಎಲ್‌ಎ

యుక్త, తివాగ.

సీతా, మేము 20:- ఈ నెల 16 వ తేదీని రాజ్యపతి నిధి కిక్కిరింపు తంతివార్త పంపబడెను.

ఎర్రాసునకు తూర్పున నున్న తిమ్మప్పానములపైనను,
ఎయిసునది కుత్తరమున నుండు పీఠభూమిపై నుండు శ్రైంచీ
స్థానముల పైనను శత్రు సేనలు తీవ్రముగ తలపడినవి. ప్రథమ
మున శత్రువైద్యములు జయమందినవి. స్కార్పు కేమెలులకు
నడుమనుండు ప్రదేశము నాక్రమించుకొంటుంటే గాక జెల్కూర్
దులో కొంతభాగమును గూడ నా వైద్యము లాక్రమించు
కొనెను. కాని యనతికాలమున నాంధ్రవైద్యములు విజృంభించి
శత్రువుల నోడించి వారి కధికనష్టముల గలిగించినవి. బెల్కూర్
రును గూర్చి రి న తేదినుండి యుద్ధము జరుగుచున్నది.
బెల్కూర్నిపు డాంగ్లబలముల యాధీనముననున్నది. శ్రైంచీవా
రిజీవల గెలుచుకొనిన స్థానమును వశమొనరించుకొన జర్యములు
పట్టుదలతో పోరాడుచుండిరి. ఈ ప్రదేశముల ప్రముఖతను
పీరిపట్టుదలయే వెల్లడిచేయుచున్నది. ఒకతరి జర్యములు సోయి
బాన్సు పరిసరముల వశమొనర్చుకొనిరిగాని వెంటనే మాకలకు
గంటుబడిరి. క్రొవతూర్పుభాగమున పరాసు సేనలు ముందునకు
పోవుచున్నవి.

విశాఖలో రంగమున ఇటలీవారి దుండయాత్ర ప్రారంభమైనది. 14 వ తేదీన కేరళదళము నన్నాచు మిశ్రము పైచేను. పదాధిపతిములు గౌరిజియ తూర్పు ఉత్తరభాగముల నెదుర్కొనెను.

శ్రీమదేల విద్యుచ్ఛక్తిరసములు కూడ ముద్రణకు వుండను

వినుతు పెద్దపెద్ద కంఠకవు ధీరంగు ధీరంగమున నిటవీపారికి
విశేషముగ నువకరించు చున్నవి. పదాతి దళములు
నదిలో నీరుకొని పోయి, కుక్కు-స్థానముల నెదిరించి
ఇసాంబోనది తోరుప్పుభాగమున స్వస్థపడినది. ఆస్థైయ ధీరగి
దళము లుండిన ప్రదేశమున సమరగమనము త్వరితముగ లేక
పోయినను, గంగమునందుంటిను ఇశ్వాలియనులన్నితలు అను
ములుముగ నున్నవి. వీరు చాలాప్రదేశము సాక్రమించుకొని 40,
21 మంది శత్రువుల స్థైల కొనర్చిరి.

పెట్రోనికా పండున అంగవైద్యములు డోయిరమ నుకొన
వరముచెంత నెదిరించి $\frac{1}{2}$ పైలు మందునకు సాగినవి.

అటావా, మే 20: - కామయ్య సభలో సామ్రాజ్య సభను గూర్చి సర్ రాబర్ట్ బోల్డెయిగారు ఉపన్యసించిరి. సామ్రాజ్య మంత్రివర్గపు సమావేశములు ప్రతి వత్సరము జరిగ వలెనని చెప్పబడియున్నది. ఇది ఆఫీసివేతములకు చాల బాధ కరముగ నుండును. బ్రిటిషు మంత్రివర్గమువారు వలసరాజ్యముల మంత్రిలతోను ఇండియా దేశపు ప్రతినిధులతో సామ్రాజ్య విషయముల నాలోచించుచుండురు. సామ్రాజ్య పార్లమెంటు సేషన్లచుట విషయమై చేసిన నలహాలు సందర్భము గా లేవు. ప్రస్తుతమున నున్న సామ్రాజ్య పరిపాలనా విధానము చాలననుకూలముగ నున్నది. ఇటులండనితో యుద్ధము, ఇంత భూతి తరముగ మనము ననుపించాలము. యుద్ధానంతరమున జరుగు సామ్రాజ్య సభకు కనడా దేశపు రెండవ ప్రతినిధిగ రావలెనని ప్రతికక్షనాయకు డగు సర్ పెప్ప్లీగు లారిజునుగాని

ఆంధ్రదేశ వార్తలు

గుంటూరు మండలసభ. — 28, 29, 30 తేదీలను శేషియందు సభ జరుగును.

గోదావరి జిల్లాలోని అంబాజీపేట నుండి ఒక విలేజుకు దొక చిత్రవాద్యము తెలుపుచున్నాడు. ఆ గ్రామమునం దొక మాదిగవానికి 14 నెలల వయస్సుగల ఒక బాలిక గలదు. ఆ పిల్లకు 14 ఏండ్ల పిల్లకువలె ప్రతిమానమును రజో దర్శనమును చూడునట్లు. వక్షస్థల భాగమును వయసు వచ్చిన పిల్లరీతి నుండునట్లు. ప్రకృతిప్రదర్శనములు కడువిచిత్రములు.

ఆంధ్రదేశమునకు స్వరాజ్యసమితి కార్యదర్శిగా నున్న గాడిచెర్ల హరిసర్వోత్తమరావు పంతులుగారు నెల్లూరుజిల్లా సంగము గ్రామములోని గోడ్ల నేనాసంఘమువారిచే నాహూతులై అచటికిపోయి స్వరాజ్యోద్యమము గూర్చి బోధించి స్వరాజ్యసమితికాఖ్యను ప్రోత్సహించిరి. దీనిలో 8 మంది సభ్యులు గలరని సమితి కార్యదర్శి వ్రాయుచున్నాడు.

ఈ నెల 2-న తేదీని ఆంధ్రపత్రికలో ప్రకటింపబడిన ఆనందభవన ఫలాహార విషయమును గూర్చిన వార్తకు ఆనంద భవనము వారు ప్రత్యుత్తర మిచ్చుచు, తాము జాల్మానానే వనూలుజేయలేదనియు, తమ నిబంధనలను తెలుగు అరవము ఇంగ్లీషుభాషలలో వ్రాసి ఆనందభవనమున ప్రత్యక్షముగా కనబడుచోట్ల నంటించితిమనియు, వానిని చూడకుండుట తమ తప్పుకాదనియు వ్రాసిరి. రెండవ విషయమున మేము ప్రశ్నింపబాలముగాని వారు జాల్మానా వనూలుజేసినది లేనిది ఇచ్చిన వారికిని, పుచ్చుకొనిన వారికిని, దేవునికిని ఎటుక.

కర్నూలులోని మండికాట్కూరునుండి యొక విలేజుకు డిల్లీ వ్రాయుచున్నాడు:— కడచిన 17 వ తేదీని ఈపురము లోని ఆక్స్ ఫోర్డ్ వివో సినిమాకంపెనీ అధిపతులగు పురాణం సోదరులు పోలీసు డిప్టీ సూపరింటెండెంటుగు ఎస్. సుబ్రహ్మణ్య అయ్యరు బి. ఏ. గారి ఆదరణముక్రింద యుద్ధనిధిసహాయార్థ మొక ప్రదర్శనమును జరిపిరి. అనేకులు చూడవచ్చిరి. ఈ ప్రదర్శనమువలన 156 రూ॥ లు వచ్చెను. దానినిచ్చే పురి యుద్ధనిధి కమిటీసంఘి చేసిరి. వేచోకదినమున జిల్లావైద్యకాభాధికారియగు డాక్టర్ గోపీనాథరావుగారి ఆదరణమున వైకంపెనీవారే మునిసిపల్ ఆసుపత్రి సహాయార్థము ఒక ప్రదర్శనమును మొదలి దానివలన వచ్చిన 300 రూ॥ లను వైద్యకాలకు ఆగత్యములైన కొన్ని పనిముట్లను గొనుటకు వైద్యకాభాధికారి కొనుగిరి.

వర్ణాశ్రమ ధర్మసభ; నెల్లూరు (తంతువలన.)

నెల్లూరు, మే 22:— మదరాసు హైకోర్టు వకీలు టి. ఆర్. రావుచంద్రయ్యగారి సభ కధ్యక్షతను వహింప నంగీకరించిరి. జూను 24-న తేదీలను ఈ సభ సమావేశ మగును. ప్రతినిధుల భోజనమునకును, నివాసమునకును తగిన యేర్పాటులు చేయబడుచున్నవి. ఈ యుద్ధమునం దభిమానము గల వారందఱును సభకు విచ్చేయ ప్రార్థితులు.

మైసూరులో సేవింగ్సు బ్యాంకులు.

గత సంవత్సరము మైసూరు సంస్థానములో ప్రభుత్వ మువారిచే నిర్వహింపబడుచుండిన సేవింగ్సు బ్యాంకులను గూర్చిన రిపోర్టును దాని వైని ప్రభుత్వము వారి విమర్శనమును ప్రకటింపబడినవి. గత సంవత్సరాంతమున నుండిన పద్దులు 29278. వీనిలో 796 నిలిచిపోయినవి. ఈ 796 లో మొత్తం 218 పద్దులు ప్రారంభమయ్యెను. 2214 పద్దులు క్రొత్తగా ప్రారంభింపబడినవి. 1517 పద్దులు నిలిచి పోయెను. డిప్రీక్టు మునిసిపలు బోర్డులకు ఆప్పనిచ్చుటకు డిపాజిట్లు తమ సామ్యుకంఠయను తిసిగొనుటయే దీనికి కారణమని యని ధనాగారాధికారి వ్రాయుచున్నాడు. ఇందు మూలముననే డిపాజిట్లు చేయబడిన మొత్తముకంటె 559037 రూ॥ లు ఎక్కువగా బ్యాంకులనుండి డిపాజిట్లచే తిసి గొనబడినవి. 5 నెల రూ॥ల కెక్కువగా బ్యాంకులలో సొమ్ము గల వారు తాము డిపాజిట్లు చేసినదానికంటె 179891 రూ॥ లను ఎక్కువగా తీసికొనిరి. ఈ విషయములను బట్టి చూడగా మైసూరునందు సేవింగ్సు బ్యాంకు పదములు ఎట్లు ప్రజామోదితములై యున్నవో తెలియగలదు. గ్రామవాసులకుగూడ సేవింగ్సు బ్యాంకుల లాభము గలుగజేయుటకు ప్రభుత్వము వారు 95 గ్రామ బ్యాంకులను దనుచేసిరి. వీనివలనను గ్రామ ప్రజలు విశేష లాభము ననుభవించుచున్నారని తెలియుచున్నది.

రాజమండ్రి వార్తలు

మాచేర్ మన్ గారగు మ. రా. శ్రీ జయరామస్వామి నాయుడుగారి పదవి భారీ అయినది. మాసబుకలెత్తు గారు చాస్తీ పుచ్చుకొని మ. రా. శ్రీ రావుసాహెబ్ మాదిరెడ్డి వెంకటరత్న మునాయుడుగారిని డెలిగేట్ చేర్చుకొని యేర్పరచినారు. లోపములులేని పరిపాలన ముండుట యసంభవముగాని, జయరామస్వామిగారి పరిపాలనము మొత్తముమీద ప్రశాంతమై చాలవరకు సంతృప్తిగా నున్నదని చెప్పగలము.

మాపట్టణమందలి మునిసిపల్ లోవర్ సెకండరీ స్కూలు హైస్కూలు చేయుటకు గవర్న మెంటువారి నెలనదని విని సంతసించు చున్నాము. ఈసంవత్సరము 4-గవ ఫారం మాత్రమే పెట్టుదురని తెలియవచ్చినది. అట్లుచేయుట మిక్కిలి మంచిది. కాని, ప్రస్తుత మున్న పాఠశాల సరిపోవునా లేదా యని మాత్రము విచారింపవలయును. ఈపాఠశాల స్థాపించి 22 సంవత్సరము లై నప్పటికిని ఫలము మిక్కిలి యిరుకుగా నున్నప్పటికిని, దీనిలో కలియదగిన ఫలము చుట్టుప్రక్కల నున్నప్పటికిని మునిసిపల్ చేర్ మన్ లలో నొకరికైన చుట్టు ప్రక్కల ఫలములు కొని దీనిలో చేర్చవలెనని తోచలేదు. ఈయిబ్బందెట్లు గడచునో తెలియవచ్చును. పాఠశాలస్థాపించు నప్పుడే సమర్థులైన యుపాధ్యాయులను వెదకితెచ్చి నియోగింపవలెనని కోరుచున్నాము.

మాపట్టణమందు టీచర్సుకాలేజీ సంస్థాపించుటకు గవర్న మెంటువారి రంగీకరించి నారనియు, అది జూలయి నెలనుండి అచటలోకి వచ్చుననియు, వైదాపేట టీచర్సు కాలేజీలో వైస్ ప్రిన్సిపల్ గా నుండిన రాకొరొగారిని దీనికి ప్రిన్సిపల్ గా నియోగించి నారనియు విని మిక్కిలి సంతోషించుచున్నాము. గవర్న మెంటువారికి మాపురజనుల పక్షమున కృతజ్ఞతా పూర్వక వందనము లర్పించు చున్నాము.

మామునిసిపల్ కవున్సిలుకు వైస్ చేర్ మెన్ ను నియోగింప వలసినదనియిదివర కొక తీర్మానమైనది. అసభలో కాన్సిలర్లు చాలమంది లేకపోవుటచే చాలమంది కాన్సిలర్లనుగూర్చి సభచేసి యీవిషయమై చర్చించి తమకు తెలియజేయ వలసినదని గవర్న మెంటువారు వ్రాసిరి. అందుకు అయిదు దినముల క్రింద సభ జరిగెను. పండ్లెండుగురు సభ్యులు వచ్చిరి. తొమ్మిదిగురు వైస్ చేర్ మన్ కావలెననియు, ముగ్గురక్కర లేదనియు చెప్పిరి. ఈవైస్ చేర్ మన్ వల్ల ప్రయోజనముండునా లేక వివాదాలు పెరుగునా యను విషయము విచారింపవలెను. —దేశమాత.

కృష్ణాతూర్పు డెల్టా ఆయకట్టు.

ఈ ఆయకట్టు ఆంధ్రోళన మింకను తగ్గలేదు. రయతు లిదివఱకు గుడివాడ, బెజవాడలలో సమావేశమై, తమ భీతావమాను వెల్లడిపెట్టిరి. తిరిగి గతవారము పామరలో సమావేశమైరి. సుమారు రెండువందల గ్రామములనుండియైనను రయతులు వచ్చి, ఈ ఆయకట్టు నిర్ణయములో ఏభూమియు బోగూడవని, తమపట్టుదలను ప్రకటించిరి. కలెక్టరుగారు సీ సభకు విచ్చేసి, రయతులతో స్వయముగ జర్పించి, వారి మొత్తం లను గవర్న మెంటువారికి దెలియబఱచెదమని నెలవిచ్చిరి. ఎక్కిక్యూటివు ఇంజనీరు గారుగూడ రయతులతో సంప్రదించి నిది ఏభూమియు పట్టుమునుండి తొలగించవనియు, తొలగించుట యవసరమనితోచిన, ప్రతిఫలముగ మంచిభూమిని ఇచ్చెదమనియు, మొత్తముమీద 800 ఎకరములకంటె నెక్కువ భూమి పల్లపు హెడ్డుక్రిందనుండి తొలగింపబడవనియు, అభియవృద్ధి మిచ్చిరి. కలెక్టరుగారును, ఇంజనీరుగారును, ఇన్విధమున రయతులతో స్వయముగ సంప్రదించుటవలన గలిగిన సంతృప్తి యంతంతయని చెప్పాలవి కాదు. గవర్న మెంటు అధికారులు మొదటనే రయతులతో తమయందేక్షమును దెలియజెప్పి వారిసలహాను దీసికొనినవో నీయాంధ్రోళనమే ప్రారంభమయ్యెడిది కాదు. ప్రస్తుతము ఇద్దరు ప్రత్యేక ఉద్యోగస్థులు చేయుచున్న ఆయకట్టు విచారణ నిలిపివేయబడునని వినుచున్నాము. 800 ఎకరములకంటె నెక్కువభూమి తొలగింపబడవచ్చు డింక విచారణయే యవసరముండును. ఇంజనీరింగు డిపార్టుమెంటువారే రయతులతో సంప్రదించి నిర్ణయింపవచ్చును. గోదావరి డెల్టాలోగూడ ఆయకట్టు నిర్ణయించుటకై ఉత్తరపు చేయబడినదని వినుచున్నాము. గోదావరి డెల్టాలో వెనుక కాలవల పరిమాణమును తూర్పు పరిమాణమును నిర్ణయించియుండిరి. వీనిని నిర్ణయించుటకుగా, ఆయకట్టును నిర్ణయించుటకాదా? కాలవల పరిమాణమును నిర్ణయించినతరువాత, ఆయకట్టును తిరిగి నిర్ణయింపబూకట్ల ప్రోత్సాహమును కృష్ణాత్రైక.

ప్రొఫసరు రామమూర్తి నాయుడు గారి ప్రోగ్రాము.

రాజమండ్రి 18-5-17, 21-5-17 4
పెంటపాడు
తణుకు
అత్తిలి
అటపీడు
భీమవరం
నరసాపురం

వాతావరణ సిద్ధి

1917 సం॥ మే 22-న తేదీ మంగళవారము.

ప్రదేశములు.	కడచిన 24 గంటలలో		వర్ష పాతము.		
	అల్ప, నీడను ఉష్ణోగ్రత	అల్ప, నీడను ఉష్ణోగ్రత	కడచిన 24 గంటలలో	వర్ష పాతము.	
గోపాలపురము	29.752	91.5	80.7	1.86	2.01
వాల్తేరు	29.775	91.0	77.4	2.54	2.49
కాకినాడ	29.785	97.8	72.5	0.34	1.17
బందరు	29.777	99.6	81.1	...	3.58
గుంటూరు	...	102.4	71.5	0.25	2.99
నెల్లూరు	29.778	101.4	78.9	...	0.81
చుదాను	29.784	97.0	77.5	...	0.44
కడలూరు	29.769	96.1	78.8	...	0.88
నాగపట్టణము	29.792	98.9	78.5	...	0.40
కొలంబా	29.825	90.0	77.4	...	7.81
తిరువనంతపురము	29.841	89.9	74.5	0.07	0.90
కొచ్చిక్	29.858	90.9	74.9	0.14	4.26
కల్లికోట	29.869	88.8	79.1	...	0.82
మంగళూరు	29.854	91.0	78.2	...	0.05
బొంబాయి	29.878	90.9	79.5	...	0.24
హైదరాబాదు	29.759	95.6	75.4	...	3.78
అనంతపురము	...	98.8	76.4	...	3.74
బల్లారి	29.774	100.5	77.7	...	1.36
కర్నూలు	29.757	99.8	81.4	...	1.51
కడప	29.761	102.4	83.8	...	2.29
బెంగుళూరు	29.777	92.8	70.6	...	3.84
కొడైకనాలు	22.780	67.0	52.5	0.07	4.91
ఉదకమండలము	28.005	69.8	54.2	...	2.06
కోయంబత్తూరు	29.817	96.8	71.4	...	0.82
నెల్లూరు	29.788	99.0	76.4	...	1.59
సేలము	29.818	102.1	78.1	...	0.68
తిరుచనాపల్లి	29.799	97.4	73.4	0.06	1.95
పుదుకోట	29.795	100.5	76.1	...	0.90
మధుర	23.791	99.2	73.9	0.16	3.04
తిరునల్వేలి	...	...	...	1.82	2.76

వాయుభారము బంగారా భారమునకు తూర్పుభాగమునందుతప్ప ఇతరప్రదేశములందు తగ్గినది. రాజధానికూర్పు భాగమునందును బంగారాభారము నందును వాయుభారము నందు మార్పులులేవు. వాయువు సాధారణవేగముతో వీచుచున్నది. అనేక భాగములందు వాయుమండలమున చలనము లేదని తెలియవచ్చినది. చలనమున్నచోట్ల వాయువుపల్కుచును వాయువ్యముగనో వీచుచున్నది. ఉష్ణోగ్రత కొంతమాత్రము తూర్పుతీరమునందు పగటి యుష్ణమును రాత్రి యుష్ణమును తక్కువగనే యున్నది. కడపయందు నిన్నటిదినము 105 డిగ్రీల ఉష్ణముండెను. దక్షిణమండలములందు వాయువునందాదృతతక్కువగనూ, కష్టాటకము నందెక్కువగనూ గలదు. దక్షిణమునందు మేఘములు తగ్గినవి. తిరునల్వేలియందు (1-3 అం) ఆత్యధికమగు వర్షము కురిసెను. కాకినాడ ప్రాంతములందు చలంగళము కర్షించెను.

ఆర్. ఎల్. జోన్సు, గానావరణ శాస్త్రజ్ఞుడు

ఎనిమిదవ శ్రేణి మహాసభ

ప్రథమ దినచర్య.

ఎనిమిదవ శ్రేణి మహాసభ మినిమించినపాడు అగ్రహారమున శ్రేణి బహుళ 13 కుక్రవానగంబున సాయంత్రము గూడినది. సభకు రహదారి 100 ప్రతినిధులు 100 ప్రేక్షకులు వచ్చియుండిరి. ఆహ్వానమును చేసిన అధ్యక్షుని నీరేశలింగము గారి పక్షమున ఇంటూరి శివగంగాధర ప్రతినిధులకు స్వాగతము నొసంగిరి. అనంతరము ఇంటూరి లింగయ్య శాస్త్రిగారు సభాధ్యక్షమును వహించుటయనని కా. నాగేశ్వరరావుగారు ప్రతిపాదించిరి. ముదిగొండ నాగలింగ శాస్త్రిగారు ఆమోదించిరి. అనంతరము లింగయ్య శాస్త్రి గారు శ్రేణి మహాసభాపయోగమును గురించి సంక్షేపముగ నుత్తర్యించిన తరువాతను శాశ్వతసభాధ్యక్షమును వహించిన శంకరాధ్యక్షులు గారు కుఖిప్రాప్తిని దుఖినివృత్తిని సాధనములను గురించి గంభీరముగను సభ్యులకు రంజకముగను నుపదేశించిరి.

రెండవ దినచర్య.

రెండవ దినమునందు శ్రేణి మహాసభ సభామంటపము నందు 8 గంటలకు గూడినది. అనంతరము శంకరాధ్యక్షులు గారు శివభూత్పల్లె విషయమై కొన్ని విషయములను వెలికిరి. అనంతరము సభాధ్యక్షులు లింగయ్య శాస్త్రి గారు అధ్యక్షుని రామశాస్త్రిగారిని ఉపన్యాసమును జమనగోరి. రామశాస్త్రిగారు సభను సభాధ్యక్షములను గూర్చియు నొకవచనములను జదివి సభ్యుల నానందపరచిరి. అనంతరము రామశాస్త్రిగారు శ్రేణి మహాసభను గురించి సంస్కృతమునందు ఉపన్యాసమును జదివిరి. అందు వైశ్యదేవదుల యావశ్యకతను దహనసాహించ్యమును, సగుణోపాసనను శివ శేతవాణియును గురించినయు ప్రసంగమును జేసిరి. ఈ సంతకములకు శ్రీ శంకరాధ్యక్షులవారు యుక్తియుక్తముగ సంప్రదించుకొని సమాధానమును జెప్పిరి. తదనంతరము ముదిగొండ నాగలింగ శాస్త్రిగారును కొంతవరకు సమాధానమును చెప్పిరి.

మధ్యాహ్నము

ముదిగొండ నాగలింగ శాస్త్రిగారు శివభూత్పల్లెను గురించినయు శ్రేణి నిధాంత స్థాపక మతగ్రంథ ప్రచురణావశ్యకతను గురించినయు సుపన్యాసమును జేసిరి. గ్రంథములు లేనిది మత ధర్మములను నిర్వహించుట యసాధ్య మనియును గజార్చలవలనను సభలవలనను నీ పని యసాధ్య మనియును కార్యనిర్వాహకు లీ పనియందలసత్వమును చాల్చు జనదనియును తగిన ప్రవృత్తయము లభించిన గ్రంథరచనకు శాస్త్రిగారు సిద్ధముగ నున్నామనియును తెలియజేసిరి. అనంతరము శివయ్య శాస్త్రిగారు శీవిత పరమాధ్యమును గురించి ఉపన్యసించిరి. మానవులు కుఖిప్రాప్తికై నిరంతరము పాటుపడుచుందురు. కుఖిమును పరలోకమునందు బొందుటకై మతములు ఏర్పడినవి. దోషముగల సంసారమును విడుచుట వలనను మోక్షము గలుగును. వివిధమతములకు పరతత్వములు అనేకములు ఏకమా? ఏక పరతత్వముని నిర్ణయింప దగియున్నది. అనంతరము సభాధ్యక్షుని లింగయ్య శాస్త్రిగారు శివభక్తి ప్రభావమును వివరించిరి. మతభేదమును 1 శివభక్తి ప్రభావమును సమర్పించుట యసరమని బోధించిరి. శివమతస్థులందరును సభయందు సభ్యులుగనుజేరి చందాలను చెల్లించుచు శ్రేణి మహాసభయమునకు శ్రేణి సంఘాధ్యక్షయమునకును పాటుపడుట ధర్మమని యుపదేశించిరి.

మూడవ దిన చర్య

ఆదివారము ప్రాస్తవ 7 గంటలకు సభగూడినది. కార్యదర్శి గత సంవత్సరవృత్తాంతము ప్రకటించెను. గతసంవత్సరమునందు నిలువ 1816. అందు బీదవిద్యార్థులకై 515 - 0 - 0 వేదపాఠశాలలకై రూ 240 గ్రంథములను 8 పోర్టులను ముద్రించుటకై 224 - 12 - 0 యుద్ధవిధి రూ 50 వ్యయము చేయబడినది. గతసంవత్సరదాయము రూ 1114. అనంతరము సభ్యులచే నీ క్రింది తీర్మానము లామోదించబడినవి.

తీర్మానములు.

I. వర్తమాన మహాసంగ్రామము శివుముగ ముగిసి ట్రిటిను సామ్రాజ్యమునకు విజయము గలుగవలయు ననియును శ్రీ శ్రీ మహాబాక్తి చక్రవర్తియను శ్రీ శ్రీ శ్రీ మహాబాక్తియను శివాయుష్మంతులై యుండవలయు ననియును నీ సభవారు మోక్షార్థము ప్రార్థించు చున్నారు.

II. ఇంటూరి అయ్యపంతులు గారు ముదిగొండ వీర మల్లావధానులు గారును లింగయ్య నొంది నందులకును నగదును వారి కుటుంబమునకు సభ సానుభూతిని తెలుపుచున్నది.

అగ్రాసనాధిపతి.

III. 1. తాడిగొండ రాజమహేంద్రవర వాస్తవ్యులు దరఖాస్తులను బంపినపుడును యలకుర్ర వాస్తవ్యులు చేసిన దరఖాస్తు ననుసరించియును సభాపక్షమున వేదపాఠశాలను స్థాపించుటకు సంవత్సరమునకు రూ 120 ల వోవ్వన నిచ్చుటకును

2. ఈమనియందలి వేదపాఠశాలను జరుపుట కై తిరిగి దరఖాస్తును పంపినయెడల దానిని జరుపుటకు దగిన యేర్పాటులను జేయుటకు కార్యనిర్వాహక సభ్యుల కధికార మొసంగుట.

3. వీరభద్ర పురమునందలి వేదపాఠశాలను జరుపుటకు తిరిగి దరఖాస్తు వచ్చిన దాని నిర్వహించుటకు దగిన ఏర్పాటులను జేయుటకు కార్యనిర్వాహక సభ్యుల కధికార మొసంగుట.

4. బీద బాలురకు గత సంవత్సరపు మహాసభయందు అంగీకరించిన రూ 500 గాకను నధిక వ్యయమైన రూ 75-8-0 లను నామోదించుట.

5. విద్యాభివృద్ధికై బాలురకు సహాయమును జేయుటకై ఈ సంవత్సరమునందు రూ 500 వ్యయము చేయుటకు తీర్మానింపబడినది.

శి. అమృతలింగము గారు

ము. రామలింగము గారు

ఇ. వీర బసవరాజుగారు.

6. ఇం దేశకార్యమునకై నను దరఖాస్తులు లేనియెడల ఆ ప్రవృత్తమును విద్యాభివృద్ధికై అవసర మైనయెడల వినియోగించుటకు కార్యనిర్వాహకసభ్యుల కధికార మొసంగబడినది.

7. ఐతంత్రాడి ఏలేటిపాడు అగ్రహారములో నొక సంవత్సరమువరకు వేదపాఠశాల నేర్పరచుటకు గత సంవత్సరమున చేయబడిన 6 వ తీర్మానమును అవసరమయ్యె యెడల యీ సంవత్సర ములలో వెట్టుటకు కార్యనిర్వాహకసభకు అధికార మివ్వడమైనది.

ప్ర:—ము. రామలింగం గారు.

ఆ:—వీరబసవరాజుగారు.

IV. కోకాధ్యక్షులకు లెక్కలు మొదలగునవి తయారు చేయుటకును ఇతర సహాయములను జేయుటకును సంవత్సరమునకు రూ 25-0-0 మించని వ్యయము చేయుట కధికార మొసంగబడినది.

ప్ర:—అమృతలింగము గారు.

ఆ:—ము. రామలింగము గారు.

V. అంత్యేష్టి చిన్మయదీక్ష గ్రంథములను సిద్ధముచేసి ముద్రించుటకై కార్యనిర్వాహకసభ్యులకు రూ 200 మించని వ్యయము చేయుటకై యధికారమొసంగబడినది.

ప్ర:—ఇ. వీరయ్యగారు.

ఆ:—ఇ. వీరభద్రయ్యగారు.

VI. సభ ఏర్పాటుచేసిన ప్రకారము ఈ క్రింది ప్రాంతములందు సంవత్సరమున కోకసారి జరుగునట్లులు సభవారామోదించిరి.

1. గంజాము 2. విశాఖపట్టణము 3. గోదావరి 4. తణురు భీమవరము నరసాపురము తాలూకాలు 5. బందరు గుడివాడ మాజిపేట తాలూకాలు 6. బెజవాడ నందిగామ ఏలూరు తాలూకాలు 7. గుంటూరు 8. వరాగులు 9. నైజాము ఇలాకా ఇతర స్థలములందు.

ప్ర:—అమృతలింగముగారు.

ఆ:—చాగంటి వీరసుబ్రహ్మణ్యంగారు.

VII. రాబోవు సంవత్సరమునకు ఇంటూరి లింగయ్య శాస్త్రిగారు ఉపాగ్రాస నాధిపతిగా నియమింపబడిరి.

ప్ర:—శిం. కుబ్జారావుగారు.

ఆ:—కా. నాగేశ్వరరావు.

VIII. శ్రేణి మహాసభ కాలిధ్య మొసంగిన అధ్యక్షుని నీరేశలింగముగారికిని సభాధ్యక్షమును వహించిన ఇంటూరి లింగయ్య శాస్త్రి గారికిని శంకరాధ్యక్షుల వారికిని సభ్యులు కృతజ్ఞతను తెలుపుచున్నారు.

ప్ర:—కా. నాగేశ్వరరావు.

ఆ:—శి. అమృతలింగము గారు.

IX. చందాలు సమాలా పరచుటకుగాను మేనేజింగు కమిటీవారిలో కొందరు ఆధునాతాలలో నిరువురతో

జేరి గ్రామాదులలో తిరుగుటకును వారి ప్రయాణభర్తలు సభవారు భరించుటకును వారు చందాబాకీలను వసూలుచేయుటకును నీ సభవారు కోరుచున్నారు.

ఇంటూరి వీరభద్రుడుగారు.

కా. నాగేశ్వరరావుగారు.

X. 1. బ్ర|| శ్రీ|| ముదిగొండ శంకరాధ్యక్షులు గారు

2. ఇ. వీరబసవరాజు గారు 3. శివపురపు వీరభద్రపాకయాజి గారు 4. ఇంటూరి వృత్తుంజయరావుగారు 5. శివలెంక శంభులింగముగారు 6. వల్లంపల్లి సుబ్రహ్మణ్యంగారు 7. ముదిగొండ నాగలింగ శాస్త్రి గారు 8. శివలెంక అమృతలింగారాధ్యక్షులు గారు 9. ములుగు రామలింగారాధ్యక్షులుగారు 10. ఇంటూరి వీరభద్రుడుగారు 11. శివలెంక పున్నయ్య పంతులుగారు 12. శింకరాజు వెంకటసుబ్బారావు పంతులు గారు 13. కాశీ నాధుని నాగేశ్వరరావు గారు 14. కొంపల్లి కోటిలింగము పంతులుగారు.

శి. అమృతలింగము గారు.

శి. వేంకటసుబ్బారావు గారు.

XI. రాగలసభకు ఇజ్జత్ ఆ సార్ శ్రీ శం. బాల సూర్య ప్రసాదరావు జమిందారుగా రాహ్వానమును బంపినందులకు సభవారు కృతజ్ఞతను తెలుపుచున్నారు. ఓరుగల్లు రాజమహేంద్రములనండియును నాహ్వానము వచ్చినందున కార్యనిర్వాహకసంఘమువారు ఈయాహ్వానములను విచారించి స్థలమును నిర్దేశించుట కధికార మొసంగబడినది.

ప్ర:—ఇ. వీరబసవయ్యగారు.

ఆ:—ఇ. వీరభద్రుడుగారు.

—:—:—:—

స్థానిక వార్తలు

రంగూనుకుబోవు మెయిలుస్టీరురు ఇదివరకు ప్రకటింపబడినట్లు 23వ తేదీని గాక 24వ తేదీకి బయలుదేరును.

తపాలా ప్రకటన:— దక్షిణాఫ్రికాకు పంపబడు తపా చెప్ప పురి జనరలు పోస్టువద్ద ఈ నెల 26వ తేదీ సాయం కాలము 5-25 గంటలకు మూయబడును.

పోలీసు బహుమతి:— మెథాడిష్టు ముద్రణా యంత్రమునందు దొంగతనము చేసిన 2 రిని పట్టుకొనుటయందు క్లామ్యుంగ పనిచేసిన సి. వి. డి. ఇన్స్పెక్టరు బ్లాక ప్రకాశం పిల్లగారికి కమిషనరుగారు 75 రు|| ల బహుమతి నొసంగిరి.

రాయపురము హత్య కేసు:—గత 6 వ తేదీని రాయపురములో ఎట్టి అనువానిని కత్తితో హతించి వానిమరణమునకు కారకులైన తుక్కుం మరి 3 రిని వచ్చిన కేసును, 8 వ మేజిస్ట్రేటుగారు విచారించి ఆ కేసును సెషన్స్ కోర్టుకు విచారణకు బంపిరి. వివాహసంబంధమైన కలహములవలన ఈ పరి జరిగినదట.

విద్యార్థుల దొంగతనము:— వెల్లి కళాశాలలో చదువుచున్న నూదుల్లాఖాను అనువిద్యార్థి యొక్క బై సికిలు బండిని 2 మాసముల క్రితము, ఆకళాశాల విద్యార్థులె ఆగు సుబ్రహ్మణ్య అయ్యయ్య, కృష్ణస్వామి నాయకు అను వారు దొంగిలించిరి. రాయపేట సబ్బుషెన్స్ కోర్టు కృష్ణ నాయకుగారు విచారించి తప్పుగుటను పట్టుకొనెను. రు 140 ల విలువగల ఆ బై సికిలు తిరిగి దొంగిలించి. కేసు 31 వ తేదీకి వాయిదా వేయబడినది.

—:—:—:—

ఆస్తిలియాలో నిర్బంధక నైనికత్వము. మెల్బోర్న్, మే 21:— నిర్బంధక నైనికత్వమును ప్రవేశ పెట్టుడని సర్ డబ్ల్యూ. ఆర్వెయ్ గారు చాలవరకు ప్రస్తావించిరి. ఇది ఆచరణములోనికి వచ్చినగాని ఆస్తిలియముల తమ విధ్యుక్తధర్మములను నెరవేర్చవారు కాబాల గనిరి.

—:—:—:—

ఆస్తిలియా జర్నల్స్ మంత్రులు. ఆమ్స్టరుడం, మే 20:— ఆస్తిలియా విదేశమంత్ర జెర్మిను గారు జెర్మనులోనున్న ఆస్తిలియా రానుబారో కలసి జర్మనుల ప్రధానకార్యాలయమున మూడుదినములు గడిసిరి. ఇచట బెర్లొను హోల్స్టెగ్గగారిని సందర్శించి, సందేహములను చర్చించిరి యనుకొనుచున్నారు.

THE GREAT WAR

SUBMARINISM UNDER CONTROL

FOOD SITUATION IMPROVING IN BRITAIN

NO PROSPECT OF PEACE: MR. HENDERSON'S SPEECH

RUSSIA'S NEW PROVISIONAL GOVERNMENT'S DECLARATION

[REUTER'S AGENCY.]

RUSSIA.

New Provisional Government's
Declarations.

No Annexation: No Indemnity.

LONDON, May 21.
PETRO GRAD.—The reconstituted Provisional Government has issued a proclamation declaring it will be guided by the spirit of Liberty, Equality and Fraternity. It rejects the idea of separate peace but aims at general peace without annexations or indemnities and believes in the rights of nations to decide their own affairs. It is convinced that the defeat of Russia and her allies would not only be a calamity but would postpone the wide peace.

GREAT BRITAIN.

Government's Irish Proposals.

Lord Midleton's Letter.

LONDON, May 21.
Lord Midleton on behalf of Unionists of West and South Ireland has written to Mr. Lloyd George rejecting his proposal for immediate partial Home Rule but is prepared to submit the Convention proposal to the Irish Unionist Alliance.

Enlistment of Coal Miners.

LONDON, May 21.
Government has decided to recruit coalminers medically classified as 'class A' who entered the industry after August 1914 excepting engineers and mechanics.

More Men for Munitions.

Skilled Labour to be Requisitioned.

LONDON, May 21.
In the House of Commons Dr. Addison, Minister of Munitions, emphasised the vital importance of the Munitions Amendment Bill.

In view of our tremendous programme for aeroplane engines, guns, and ship-building, it was absolutely necessary to take skilled men from private commercial firms. He stood most firmly by his Bill, but was prepared to discuss details with representatives of the Amalgamated Society of Engineers and whomever they brought.

Submarinism and Food.

Admiralty Mastering the Menace.
Food Controller's Administration Defends It.

LONDON, May 21.
Mr. Kennedy Jones, Director-General of Food Economy, speaking at Edinburgh defended Lord Devonport's administration. He said that Lord Devonport thoroughly grasped the difficulties and dealt with the problem daily with vigour and determination. In everyone's two shoes, or breadless days, we might face the German submarine menace undismayed. Mr. Jones pointed out the difficulty of complying with the demand that all brewing should cease, mentioning that no barley had been malted in Great Britain since February. Hence the beer brewed to-day involved the use of no new grain. While the Admiralty was working day and night to defeat the submarine menace, which perhaps was not so far from being paralytised as some people were inclined to think, surely we might be asked to do a little in making small individual economies. He believed that we were beginning to master submarinism. Our shipping losses had decreased not increased with the arrival of the long days which brought in seaplanes to convoy food ships. Moreover, the ingenuity of the Admiralty and the courage and skill of our sailors enabled us to attack the U-boats by a new method which had been hitherto successful. Mr. Jones thought that success would continue and Germany in the next few months would realise that she could not in any circumstances starve us out. Mr. Jones condemned compulsory rationing as expensive and likely to lead to unequal distribution. So far as our stocks were concerned, we were in a better position than six weeks ago. The country had shown distinct signs of obeying injunctions and we had been lucky with wheat consignments. Nevertheless the greatest economy was essential.

No Prospect of Peace.

Labour Minister Explains Why?

LONDON, May 21.
Speaking at Richmond Mr. Henderson, member of the war cabinet, referred to the colossal losses of lives and property in the war and said nevertheless there was no immediate prospect of a cessation of hostilities. The severe character and prolongation of the war tempted some people to ask why peace was not attempted by

other means. He replied that Germany's challenge of 1914 still held good, and her lust for world domination continued to be supported by the Kaiser and his Prussian advisers, and the German armies continued to threaten the existence of independent nationalities. Hence the victory of Germany would imperil the future of democracy in Europe. However much we should welcome peace, we could not falter till the great act of liberation had been fully achieved. He sympathised with the proposed "League of Nations to Enforce Peace," but that must be a League of free peoples.

AMERICA.

Joffre and Journalists.

An Interesting Interview.

WASHINGTON, April 30.
General Joffre received over seventy journalists yesterday. Before making a statement he shook hands and briefly greeted each individual journalist.

In a general statement General Joffre paid a tribute to the tremendous importance of the American entry into the war, which he believed would have a great effect on the West front. He had been asked about Americans going to the front. He was convinced that the only way was to train them in France, because the conditions of this war were unprecedented. It was inadvisable to carry out the training in America. If they were sent to France and trained there they would be in close touch with the actual conditions, and therefore would be admirably prepared to take their places in the fighting line. It was of the greatest importance that the American flag should be at the front as soon as possible, and it would be inadvisable to wait till, say, 500,000 men had been trained in the United States because transportation difficulties might then be almost insuperable. It would be far better to send small units to France when enlisted. It should be possible to send one division without delay.

This comment is considered likely to influence the attitude of Congress towards the proposal to permit Mr. Roosevelt to raise a volunteer division for the West front.

General Joffre declares that the French Army has laboured untiringly in order to increase its efficiency and that now it is attacking the Germans with greater vigour and force than ever. Germany, he says, dreads the coming of the Americans into the fighting line.

The British and French missions visited Washington's tomb yesterday, and paid impressive tributes to the memory of Washington. ("Australian Paper.")

Belgium Relief.

Solely an American Responsibility.

LONDON, May 21.
The National Committee for the relief of Belgium announces the suspension of its appeal to public in the British Empire the American Government having assumed all financial responsibility for the work of the Relief Commission.

Pershing's Division to France.

LONDON, May 21.
WASHINGTON.—A force of 2,600 marines will accompany Pershing's division to France making with the engineers a total of forty thousand men.

GERMANY.

Kaiser and Hindenburg Disagree.

LONDON, May 21.
The Paris correspondent of the Exchange Telegram Company learns from Sweden that the Anglo-French offensive has provoked deep emotion in Germany whose losses are 120,000. Government has failed to conceal that they are heavy. The Kaiser and General Von Hindenburg have sharply disagreed as to the conduct of operations. ("C. & M. G. Cable.")

Austrian & German Ministers Meet.

Question of Peace Discussed.

LONDON, May 21.
AMSTERDAM.—The Austro-Hungarian Foreign Minister M. Czernin accompanied by Austrian Ambassador in Berlin has concluded a three days' visit to German Headquarters where he met Dr. Bethmann-Hollweg. It is believed that the question of peace was discussed.

German Casualties.

LONDON, May 21.
The Press Bureau issues a German official announcement giving casualties for April at 42,838 of which 11,979

TELEGRAMS.

were killed. Total casualties hitherto are given at 4,245,804 of which 1,042,029 were killed. Naval casualties are not included.

AUSTRIA.

Trieste Banks Closed.

LONDON, May 21.
The "Corriere D'Italia" learns from Zurich that all Trieste banks are closed. Government Offices and business houses are sending their valuables to Vienna.

A Naval Commander Killed.

LONDON, May 21.
Commander Fane of the Cruiser "Dartmouth" was killed in the fight in the Adriatic.

Sentenced to Death.

LONDON, May 21.
AMSTERDAM.—The man Adler assassin of the Austrian Premier Count Sturgkh has been sentenced to death.

AUSTRALIA.

Australian Conscription.

Sir Irvine's Strongly Urges It.

LONDON, May 21.
MELBOURNE.—In a speech here Sir W. Irvine strongly urged universal military service. Until that step was taken, Australia would not have done her duty, he said, and this sentiment was loudly applauded. Sir W. Irvine was formerly Attorney-General and was selected by Mr. Hughes to accompany him to England to attend the Imperial War Conference.

Recruiting Committee's Resolution.

LONDON, May 21.
PERTH.—The Recruiting Committee has unanimously resolved that following upon the peoples' unmistakable mandate Mr. Hughes be asked to introduce immediately legislation compelling every eligible man in his proper turn to take his place at the front.

NORWAY

Glassworks Closed.

LAHORE, May 21.
LONDON, May 20th.—The "Morning Post's" Christiania correspondent says:—Glassworks here employing 600 hand have closed and other works are closing from lack of coal.

Output of Nickel.

The "National Tidende's" Christiania correspondent says:—Government has decided to retain in Norway the whole output of nickel. ("C. & M. G. Cable.")

ITALY.

Inter-Allied Commerce.

LONDON, May 21.
ROME.—The Inter-Allied Commercial Conference has concluded after unanimously agreeing to the proposals for an economic union based on an understanding regarding an international system of maritime transport.

BRITISH FRONT.

The Hindenburg Line.

BRITISH HOLD EXTENDED

Numerous Air Successes.

LONDON, May 21.
F. M. Sir Douglas Haig to-night reports the result of an early morning attack. We occupied a further section of the Hindenburg Line on over a mile of front between Fontaine-lez-Crois and Bullecourt. The enemy unsuccessfully counter-attacked. Fierce fighting continued throughout the day, and we inflicted heavy casualties and took prisoners. Fighting continues in our favour. We drove off raiders last night near Oppy and south-west of Wytschaete. We made a successful raid south of Armentieres. We brought down eight aeroplanes and one balloon. Four of our aeroplanes are missing.

FRENCH FRONT.

Fierce Fighting South of Laon.

Great Enemy Attack Defeated.

LONDON, May 21.
Last night's French communique said the enemy artillery, very active on the Chemin-des-Dames since the middle of the night, increased in fury in the morning. The Germans from east of Hurtzelsbise to north of Sancy directed a rolling fire of heavy shells and asphyxiating projectiles against our positions, but the strength of our counter-preparation rendered abortive the general assault which was being prepared and the German masses on the greater part of the threatened front were unable to leave their trenches. Very lively fighting occurred at different points where they approached our lines. It ended in our favour, and the enemy, who lost heavily from our barages and counter-attacks, only gained a footing in our advanced elements north-east of Cerny on a front of two hundred metres. Everywhere else our positions were maintained.

LEGRAMS.

A Key Position.

LONDON, May 21.
May 20th.—A French semi-official statement Bulletin out as a key position that is a most valuable support for future attacks in the north and east, which are the last re-
German defence in this sector.—U. & M. G.

RUSSIAN FRONT.

LONDON, May 21.
Russian wireless communique says:—Our artillery attempted attack eastward of Kaluga and our period an attack eastward of Koverka in the
of Bystriza.

ITALIAN FRONT.

LONDON, May 21.
Italian communique says:—We extended our position on the front and drove back dense masses of enemy troops to stop our progress. Enemy in the evening moved counter-attacks and concentrated artillery on positions which we maintain. We captured several trench mortars and machine-guns. We entered the enemy lines eastward of Gorizia and took 254 prisoners. Any diversion by means of heavy bombardment and entry attacks in Trentino was unsuccessful.

SUBMARINISM.

Far Eastern Mails Lost.
Through Enemy Action.

LONDON, May 21.
The Postmaster General announces that letter mails from the Far East via Siberia and from Northern Persia were lost at sea through enemy action. The probable dates of posting at some representative places are: Peking March 20th, Shanghai and Tientsin March 16th, Hongkong March 12th, Tokyo and Yokohama March 10th, Teheran March 12th to 29th, Tabriz March 17th to 24th. The mails from China, Japan and Munba were letters only, other mails comprised all classes of correspondence except parcels. The Post office gives no compensation for losses due to enemy action. If more definite information is required the sender should apply to the office of posting.

French Naval Vessel Lost.

LONDON, May 21.
The French naval vessel "Colbert" was torpedoed in the Mediterranean on April 30th. Fifty one were drowned.

Funeral of the Sarawak Rajah.

LONDON, May 21.
The last part of the Rajah of Sarawak's funeral will take place at Cirencester on 21st inst., and there will be a memorial service in the crypt of St. Pauls on the 24th instant attended by relatives officials and others. The body will be removed to Sarawak for burial.

Indian Telegrams.

[FROM OUR OWN CORRESPONDENTS.]

(BY WIRE)

CALCUTTA.

Charge of Unprofessional Conduct.
Rule Issued on a Barrister.

CALCUTTA, May 21.
At the High Court to-day before the Chief Justice one Mr. Chittick a petition making serious allegations against the professional conduct of a member of the English Bar practicing in this Court and asking for an enquiry. The name of the Counsel in question did not transpire in the Court. His Lordship issued a rule on the gentleman mentioned in the petition to show cause why an enquiry should not be directed in accordance with the prayer of the petition. The Registrar of the Court was directed to ascertain the present address of the gentleman with a view to serve the rule upon him.

The Indian War Loan.

CALCUTTA, May 21.
Applications for the War Loan now amounts to Rs. 21,38,81,900. Details are as under:—

	Rs.
Bombay	7,59,99,400
Bengal	6,58,02,400
The Punjab	1,72,17,600
The United Provinces	1,59,87,300
Madras	1,13,18,700
Burma	89,65,700
Minor Administrations	1,11,02,300
Central Provinces	39,81,900
Bihar and Orissa	27,77,500
Assam	6,35,300

Clerk Misappropriates Money.

CALCUTTA, May 21.
Gopesh Chunder Sen, head clerk, Civil Surgeon's Office at Calcutta, has been suspended for alleged criminal breach of trust in respect of Government money amounting to several thousands of rupees, realised by the sale of the chamber of the local accounts is enquir-

Indian Volunteer Force and Government Resolution.

Press Comments.

CALCUTTA, May 21.
Commenting on the Government of India's resolution on the Defence Force the "Statesman" writes:—If the duty of recruitment had been entrusted to District Officers there would have been a very different story to tell.

The "Empire" says:—The Government resolution is not a whit too strong a condemnation of the past and present attitude of educated Indians as regards military services.

The "Amrita Bazar Patrika" writes:—The main obstacles to recruitment are inadequate pay, denial of English commissions and indiscriminate internments.

Why Recruitment to Voluntary Force Successful.

Dr. Mullick's Views.

CALCUTTA, May 22.
Referring to the Government communique on the tardy progress in the recruitment of the Defence of India Force Dr. S. K. Mullick, Secretary, Bengalee Regiment Committee, gives reasons why they were short of expectations. They had been busy making up the battalion and had given no encouragement to recruits joining the Defence Force. He says that the Defence Force has not been boomed sufficiently and therefore has not captured the imagination of our people. Enlistment is being done in compartments. Recruits have to apply to District Magistrates who are not very accessible and in some places enlistment forms are not available.

BEHAR.

Mr. Gandhi and the Associated Press.
Another Statement.

BANKIPORE, May 21.
With reference to Mr. Gandhi's letter in which he corrects a previous report about fire at Olaha factory it may be mentioned that the portions of Olaha factory untouched by fire were a bungalow with outhouses, a bullock house and granaries.

SOUTH INDIA.

Colonel Hay Decorated.

A Distinguished Gathering Present.

OOTACAMUND, May 21.
In the presence of a large and distinguished gathering assembled at the Government House on the occasion of Lady Pentland's 'At Home' yesterday evening Lord Pentland presented Colonel Hay G. S. O. 19th Secunderabad Division with the badge of C. I. E. conferred on him for distinguished service on the frontier. Lord Pentland paid a tribute to Colonel Hay and wished him long enjoyment of the honour. The badge was pinned amidst loud applause. Colonel Hay also received congratulations from a number of friends. Among the guests who attended the party were the Gaekwar of Baroda, the Maharaja and the Yuvaraja of Mysore, the Raja of Cochin, the Residents in Hyderabad and Mysore.

Brief Telegrams

It has been decided by the War Office that until further orders passage for families by transport is strictly forbidden.

The Government of India announces that after the closure of the main section of the Indian War Loan on the 15th June 1917 they will be prepared to accept as further subscription to the loan at par.

The British Treasury Bills are tendered in England under discount of 4 1/2 per cent to amount not exceeding previous cash subscription of tenders in India and accompanied by certificate that the Treasury Bills were the property of the person in whose name the paper is held prior to 17th April 1917.

One thousand Chinese have now been enlisted for the Burma Labour Corps and the recruiting of one thousand Burmese have nearly been finished through the efforts of the Hon'ble Mr. B. S. Carey, Commissioner, Sagging, so that a complete corps of two thousand men will soon be ready for departure.

H. R. the Gaekwar of Baroda has given war bonds valued Rs. 5000 to the Mahabodhi Society, interests on which will be enjoyed by the society. The donation is his highness' contribution towards the cost of the construction of a Vihara for the Buddha relics in Calcutta.

Weather Report.

SIMLA, May 22.

Conditions are unsettled in the south of the Bay. The disturbance in Baluchistan yesterday has again given local rain there and is moving north eastward very slowly. Rain has also been general in South Burma and local in Assam, Lower Bengal and West Rajputana while a few falls occurred in North Burma, centre of the Central Provinces and East Madras coast. The chief amounts are:—Victoria point 6 inches, Mergui 3, Youngso 4, Moulmein, Yamethin and Calcutta 1, Burdwan 1 1/2, Naya Dumka 2 and Jodhpur and Dinanvelly 1 1/2.

FORECAST:—Increase of rain in North Burma and the North West Frontier Provinces and decrease in Baluchistan except in North East.

The Law Examination Results.

न्यायशास्त्र परीक्षाफलसूची.

एफ. एल. नरसिंह.

(कोत्त पदसूची प्रकाशना.)

1-व तर्क.

46, 127, 191.

2-व तर्क.

3, 6, 8, 12, 18, 19, 40, 45, 56, 58, 62, 72, 77, 95, 99, 109, 120, 125, 126, 131, 138, 143, 144, 163, 166, 175, 183, 184, 186, 188, 190, 198, 200.

3-व तर्क.

1, 4, 5, 10, 11, 13, 14, 20, 27, 31, 34, 37, 38, 41, 42, 43, 44, 47, 48, 50, 51, 53, 54, 59, 60, 66, 67, 70, 75, 79, 82, 83, 89, 90, 91, 93, 94, 96, 98, 100, 102, 103, 104, 105, 107, 111, 112, 113, 115, 119, 121, 123, 124, 128, 129, 130, 132, 133, 134, 136, 137, 141, 142, 145, 148, 149, 152, 153, 156, 160, 161, 168, 169, 170, 171, 172, 177, 179, 185, 187, 189, 192, 193, 194, 197, 199, 201, 202, 204, 207, 211, 212, 215, 216, 217, 221.

(प्रथम वेतु प्रश्न.)

2-व तर्क.

276, 279.

3-व तर्क.

225, 230, 231, 232, 233, 235, 238, 241, 243, 248, 249, 252, 253, 254, 259, 261, 263, 266, 268, 281, 284.

तिरु वेन्द्रमु कलाशाल.

2-व तर्क.

289, 318, 347.

3-व तर्क.

290, 291, 294, 300, 301, 302, 305, 308, 312, 315, 316, 323, 324, 325, 327, 328, 333, 339, 341, 347, 349, 351, 353.

(प्राथमिक प्रश्न प्रकाशना.)

प्रश्न सूची.

3-व तर्क.

9.

तिरु वेन्द्रमु.

3-व तर्क.

30, 34, 37, 39, 41, 43.

ए. एल. नरसिंह.

(कोत्त निबन्धन प्रकाशना.)

मोदसि तर्क.

7, 9, 67, 86, 105, 122, 132, 143, 160, 375.

रमेश तर्क.

1, 3, 4, 5, 10, 12, 22, 26, 27, 28, 30, 32, 33, 36, 39, 43, 44, 47, 49, 51, 59, 60, 64, 66, 68, 69, 70, 71, 75, 91, 93, 95, 100, 101, 102, 107, 109, 110, 111, 117, 120, 124, 125, 126, 134, 135, 136, 137, 138, 149, 150, 158, 159, 167, 172, 174, 176, 178, 179, 181, 264, 281, 309, 311, 318, 319, 365, 368.

मोदसि तर्क.

2, 6, 11, 13, 16, 21, 23, 24, 25, 31, 37, 38, 46, 48, 50, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 62, 63, 72, 76, 78, 81, 82, 83, 84, 88, 89, 90, 96, 98, 99, 106, 108, 115, 116, 118, 123, 127, 130, 133, 139, 142, 144, 145, 146, 147, 148, 153, 154, 155, 161, 165, 166, 168, 169, 170, 173, 175, 177, 188, 190, 211, 212, 216, 223, 220, 224, 227, 240, 244, 252, 261, 262, 263, 268, 269, 271, 275, 276, 286, 289, 292, 294, 297, 299, 302, 306, 310, 312, 313, 314, 322, 323, 330, 331, 334, 336, 338, 348, 354, 358, 361, 362, 364, 367, 377, 380.

(प्राथमिक निबन्धन प्रकाशना.)

मोदसि तर्क.

10.

मोदसि तर्क.

7, 8, 12, 13, 14, 17, 21, 22, 25, 26, 33, 34, 3

విద్యార్థి సంరక్షకపద్ధతి

ఈ విద్యార్థి సంరక్షకపద్ధతిని దొరతనమువారి కళాశాలలన్నిటిలోను ప్రవేశపెట్టవలెనని ప్రభుత్వమువారు ఆజ్ఞాపించిరి. ఈ విద్యార్థిసంస్కరణము మిగుల లాభకారియగు నుటకు సందేహములేదు. ఆత్మసద్గుణ, కేంద్రీకృతముగ నుండు విశ్వవిద్యాలయ పద్ధతుల ననుసరించి ఈ సంస్కరణము చేస్తు పురి విశ్వవిద్యాలయమున గూడ చేయబడినది. ఇప్పుడు కూడ విద్యార్థిసంరక్షక పద్ధతియను పేరచేరగ నుకపద్ధతి చేస్తు పురి కళాశాలలలో గానవచ్చుచున్నది. ఈపద్ధతికి, ఇప్పుడు చేయబడిన సవరణసంస్కరణమునకును యేమియు సంబంధము నైనరాదు ఇదివరకు ఇచ్చట ప్రబలముగ నున్న పద్ధతి ననుసరించి "ట్యూటరులు" యనుభవ జ్ఞానములేని యువజనులు. ఈ పద్ధతియు తక్కువ, నిలుకడలేదు. విద్యార్థులు వ్రాసిన వ్యాసములను కళాశాల పరీక్షాపత్రములను నిర్దుట పరీక్షయింక పరీక్షింపవలెను. ఇంక ఆత్మసద్గుణ మొదలగు ఆంగ్ల విశ్వవిద్యాలయములయందు "ట్యూటరు" పదవిమిగుల గౌరవనీయును. విద్యా విధానముల నిర్వహించుటకు ట్యూటరు ముఖ్యుడు. జీతము యెక్కువగ నుండును. కేంద్రీకృత నీ పద్ధతి యీ విధముగ నున్నది. ప్రతి కళాశాలలోను విద్యార్థుల సంఖ్యనుబట్టి యొక్కొక్క శాస్త్రమునకు, అందులో పండితులగు ట్యూటరులు ఒకరు గాని అంతకును యెక్కువ గాని యుండును. ఒక ట్యూటరు అధికారము క్రింద కొందరు విద్యార్థులుండును. వీరి ఆలోచన శక్తులను, విద్యాభివృద్ధిని ఆరయును, వలయునపుడు తగు యాలోచన చేయుచుండుట ట్యూటరుయొక్క పని. వాగమున కొకసారి విద్యార్థులను హామి, నారి వ్యాసములను పరీక్షించి వారితో ననేకవిషయములను గూర్చి యాతడు ముచ్చటించుచుండును. ఇంతేగాక, అతడు విద్యార్థులకు సంరక్షకునగు నుండి, వారలనైతిక గుణభివృద్ధికి యత్నించుచుండును. ఈ పద్ధతి సాత్రమకళాశాలలందలి మిగుల ననుకూలముగ నుండును. కాని, అట్టి స్థితిగతులు చెన్నరాజధాని యందులేవు. ఈపద్ధతి యేవిధముగ నిచట నుండకరించునో తెలియదు. వీరు నిర్వహింపవలసిన కార్యములను గూర్చి ప్రభుత్వమువారి ఆజ్ఞాపత్రములో నీపద్ధతి యీ విధముగ నున్నది. "ప్రతి విద్యార్థియు తానభ్యసించు శాస్త్రమును నేర్చు ముఖ్యపండితుని యొక్క గాని, సహాయ పండితునియొక్క గాని అధికారములో నుండును. ఈ ట్యూటరు తనవిద్యార్థుల యభివృద్ధిని వారి చదువును గూర్చి పరీక్షించుచుండునలెను. వారముకొక రియమితదినము తనక్రింద విద్యార్థులతో గూడి మాట్లాడి వారికివలయు నలవలసిన సలహాలను" ఈపద్ధతి ప్రభుత్వమువారి కళాశాలలన్నిటిలోను ప్రవేశపెట్టబడును. ఈపద్ధతి ననుసరించి అన్ని కళాశాలలలోను విద్యార్థులు ఉపాధ్యాయుల సహాయముననే లేకయే పుస్తక బాంధా గారములలో తమకు వలయు జ్ఞానమును సంపాదించు కొనుటకు సదుపాయములు చేయబడుచున్నవి. కాని, ఇట్టి ప్రయత్నములు ఫలవంతము లగుటలేదు. విద్యార్థులు ఉపాధ్యాయుల సహాయమును కోరకయే, స్వయంకృషి వలన జ్ఞానసంపాదనమును చేయుటకు సహాయము నొసగుట యే దొరతనమువారి యుద్దేశము.

ఇంగ్లాండున నీపద్ధతి జయప్రదముగ నొనర్చుచున్నది, మన దేశమున నిది యంతెక్కు ప్రాచుర్యము నందునో లేదో యని సందేహము కలుగ వచ్చును. కళాశాలలకును, ఉపాధ్యాయులకును ఫలమునకును చాలదూర ముండుటచే, విద్యార్థుల స్థితిగతుల వరయుచుండుట వీరికి సుకరము కాదు. విద్యార్థులు ట్యూటరుల వరగతులలోనే కలసిమాట్లాడవలెను, అందువలన పూర్వపుస్థితియే ప్రబలమందునుగాని కొంత సంస్కరణ ముననేటిలాభము కలుగదు. కాని క్రమక్రమముగా నిట్టి చిక్కలు తొలగిపోవును. ట్యూటరు తక్కువ జీతమునకు వచ్చు అనుభవజ్ఞాన మాత్రముగాక, మిగుల పాండిత్యమును గలిగిన దొరవారగునండిన, యీ పద్ధతి జయప్రదముగ నుండుననుటకు సందేహములేదు— చంద్రాను మెయిలు.

అనులాపురము బోర్డు సాతశాలలోపాధ్యాయులగు పండితరాధ్యుల ముగ్ధులారాయణగారు 6-వ తేదీని రాజ్ గ్రామములోని పతనమందిరమునందు ఆస్థానధానమును జయప్రదముగ సలిపిరి. చదరంగమునందు ప్రసిద్ధి గన్న వారెవరును ముగ్ధులారాయణగారి నోడింపలేక పోయిరిని రాజ్ గ్రామముండి ఒకరు వ్రాసిరి.

పల్లెటూరు బడులు

అనేకచోట్ల ప్రాథమిక విద్య విశేషభివృద్ధి నొందుచున్నను, సంస్థానములో మధ్యను, చివరను ఉన్న కొన్ని గ్రామములలో విద్యాప్రసారము మేరమాత్రమును గలగ లేదనియు, ఆయా గ్రామములకు తగు పాఠశాలాధనము గల్గించి వానియందును విద్యను వ్యాపించు నేర్పాటుల చేయవలయుననియు కొన్ని మాసములక్రిందట తిరునాళ్లగు దొరతనమువారు తాత్కాలిక విద్యాశాఖాధికారి ఎల్. సి. ఈర్లపల్లె గారికి తెలియజేసిరి. ఈ విషయమున తమ యభిప్రాయము సంతయు దొరతనమువారు హర్షపూర్వక గా కలుకపరచిరి. ఈ పాఠశాలల స్థాపించునపుడు హొలిచేసికొను వారలను వారి వృత్తినుండి తీసివేయుప్రయత్నింపకుండ బాగైతే పనుపవలయుననివారి యుద్దేశ్యము. పల్లెటూరులలో బడులనెలకొల్పునపుడు వ్రాయుట, చదువుట, లెక్కపెట్టుట, ఈమాదిరిని నేర్పుటనే గాక ఆయా స్థానిక స్థితిగతులకు సుపయోగకముగ నుండు సాధములను గూడ నేర్పుటకు తగిన యేర్పాటుల చేయవలయును. క్రమమైన పాఠశాలలకు బోలేరు పేదవిద్యార్థులకు పరీక్షాచుగు ప్రాథమికవిద్య మెసగుటయు, తక్కువలమున విద్యార్థులే యేర్పాట్లలోనుండెదనో నావృత్త్యలంబక మాగముల నభివృద్ధి చేయుటయు, గ్రామములలోని యువజనులకు మంచిబుద్ధిని గలిగించుటయు నీయుద్దేశ్యమొద్దేశములు. విద్యా శాఖాధికారి సహాయవిద్యా శాఖాధికారితో గలసి దొరతనమువారి యాదర్శముల ప్రకారము విద్యాభివృద్ధి చేయదగు విద్యాపద్ధతుల యోచించి వానిని కొలదివారముల క్రిందటనే దొరతనమువారికిదెలుపవలసి. సుస్థానమునందంతట నేయేపద్ధతులమీద పల్లెటూరు బడుల స్థాపించి నడపింపవలయునని నేర్పించి వారిపై చుర్రవపును జారీ చేసిరి. ముఖ్యముగ నాబడులు పల్లెటూరులలో స్థాపింపబడవలయును. అనంతమునబట్టి తక్కినచోట్లను స్థాపింపవచ్చును. నెలపులు మొదలగు స్వాతంత్ర్యములు క్రమమైన పాఠశాలలకువలన వీరికి గూడ నుండవలెను పల్లెటూరు బడులలో ఉదయము 7 గంటలు మొదలు 10-30 గంటలవరకుగాని, లేక సాయంత్రము 2-30 గంటలు మొదలు 6 గంటలవరకుగాని దినమునకు మూడుగంటల చొప్పున విద్య మెసగవలయును. వారమునకు 6 రోజులలో మాత్రమే బడు లుండవలయును. పాఠశాలలో దేశ భాష ను (మ క యా శ ము గా ని, త మ్మి శ ముగాని) గృహకృత్యములను, అంక గణితమును స్థానికహిందూకములగు చేతిపనిలను, ప్రాథమిక భూగోళ శాస్త్రమును బోధింపవలయును.

వైయోగ్యులను బట్టి ఒక్కొక్క తరగతి గల పాఠశాలల స్థాపింపవలయుననియు, ఒక్కొక్క పాఠశాలకు ప్రారంభ వ్యయముల నిమిత్తము గూ 12 లను నెల జీతము నిమిత్తము గూ 10 లను తక్కిన చిల్లరభర్తలకు నిమిత్తము గూ 2 లను ఈయవలసినదనియు దొరతనమువారు విద్యాశాఖాధికారి కాజ్ఞాపించిరి. కాని ఈపాఠశాలల నెక్కడ స్థాపింపవలయుననియు, పాఠశాలల నందుట కిండ్లనిమిత్తము ఖర్చుల నెల్లు భరింపనగుననియు, దొరతనపువారి ఉద్దేశ్యవలన తెలుటలేదు. — న్యాయుండియా నినపత్రిక.

చాయకు పూచీఇన్నబడురు.

కొత్తకంపెని. బహుచౌక. మిక్కిలి ప. సిద్ధమైన నిజపట్టుకత్తములు చీరలు. 2 1/2 X 1 1/4 గజములు. మడిపంచలు. వస్త్రములు. మొదటికం సాగవైక నేత గల చుం. 1 క 0.9 6 0.9-0 రెండవకం సిద్ధమైన నేతగలది ,, ,, 0.9-0 0.8-0 మేము చిన్న చేతియమాల్లుకు, దట్టియను, సాగవైక పట్టు చీరలనుకూడ తయారుచేయుచున్నాము. కావలసినవారు ఈ క్రిందివిలాసమునకు వ్రాసికొనవలెను. యమ్. యన్. నరసింగరావు & కంపెని, పట్టుగుడ్డల వర్తకులు, పోట్ల మల్కలూరు P. O. Mukalmuru (మైసూరు ప్రావిన్స్).

బళ్ళారి నరసవిరోధిని సభ 764

ఈ సభవారు 1917 సం॥ మే నెల 23-వ తేది బుధవారము రాత్రి 9 1/2 గంటలకు నల్ల (చిత్రనర్తయము) అను నాటకమును విక్టోరియా పబ్లిక్ హాలులో ప్రదర్శించెదరు. ధర లెప్పటివలెనే.

రావుబహదూరు సి. హెచ్. శా. } వి. మాధవరావు జనరల్ మేనేజరు. వ్రెసి డెంటు.

నోటీసు

కృష్ణా డి॥ నూజీవీడు తాలూకాలో చేరిన మేమూరు యెట్టేలు రాజగారియన లేటు శ్రీ రాజా వేంకటరాజ గోపాలవెంకయ్యమ్మారావు బహదూరు జమీందారినిగారు ది 30-1-1899 తొరీఖున వ్రాయించి యిప్పించిన విల్లు (Will) దాఖలా ఆమెగారి యెట్టేలు (Administer) అప్పీలిస్టరు చేయించి తమకు రావలసిన (Legacy) ని రాబ్బుకొనుటకు యేమూరు కాపురస్థులు లక్క రాజు బాపయ్యగారు బెజవాడ సబుకోర్టు ఫయిలు O. S. No 88 1916 రున సదరు రాజగారి యెట్టేలు స్వాధీనం పొంది వుండిన శ్రీ మీనాపురం, & వుయ్యూరు యెట్టేలు జమీందార్లు గార్లు మీదను దావా తెచ్చివున్నారు. సదరు దావా అందరి (Lagates) తరపున (Representative suit) గా దాఖలు చేయబడినదయి యున్నది. ఇందు విషయము సదరు విల్లు దాఖలా తక్కిన (Lagates) కున్న వారి (Assignees) కున్న నోటీసు నిమిత్తం ది 25-7-17 తొరీఖు వాయిదా నియమింపబడి యున్నది. కాబట్టి సదరు వాయిదా తేదిన తక్కిన Lagates) కున్న వారి (Assignee, కున్న యేమయిన ఆక్షేపణలు వున్నయెడల బెజవాడ సబుకోర్టు వారికి విశదపరచు కొనుటకు ఇందు మూలముగా తెలియ పరచడమయినది.

బెజవాడ } యల్లరాజ శాస్త్రులు B.A, B.L., 5.5-17. } (775) High Court vakil.

నోటీసు. (787)

శ్రీ పంగిడినూడెము రాజగారి వద్ద లండన్ నేజి రయలు, వేగనుల, కుపయోగించు చక్రములు, ఇరుసులు, ఇత్తడి చేరింగులనహా 2 వేగనులకు సరిపడునవిన్ని, రెండు వేగనుల తాలూకు చక్రములు మాత్రమున్ను, ఒకట్రాలియున్ను, ఇంక ఇతర ఇరుప, బీడు సామానులున్ను అమ్మకమునకు సిద్ధముగ ఉన్నవి. కాబట్టి కావలసినవారు వచ్చిచూచి కొనకొల్పవచ్చును. వివరములు కావలసిన యెడల దిగువ సంతకము చేసినవారికి వ్రాసి తెలిసికొనగలరు. పంగిడినూడె (P. O) } Ch. Yegneswara Rao కృష్ణా జిల్లా } Hd. Clerk.

లోక ప్రసిద్ధమైన సాలామిసిరిమురబ్బ

1000 రూపాయలు బహుమాన మియ్యబడును.

ఈమురబ్బను సాలామిసిరి కాదని రుజువుపరచువారికి 1000 రూపాయలు బహుమానముగా ఇయ్యబడును. ఆట్లు నిరాకరించినచో కోర్టుమూలముగా పొందకయ్యును. దురభ్యాసమువల్ల బ్యాంకులోనే భాతునవ్వము కలిగినవారికి వ్యాధియశోభము బలహీనమై సురణికాలమువరకు దుఃఖము ననుభవించును. ఈసాలామిసిరి మురబ్బ సేవించినచేతల అట్టి దుఃఖము లోలని విశేష బల పుష్కలంబయ్యెను ప్రకాశించును చిర కాలము సుఖముగ జీవించును.

ఈ సాలామిసిరి మురబ్బవల్ల భాతుపుష్టికలుగును, స్వప్నస్థితిము మానును, భాతువు మూత్రములో కలసిపోవుట మానును, నీరుచుట మానును, బహుమూత్రవ్యాధి మానును, విశేషబలము కలుగును. కక్షము వృద్ధియగును, ఆకలి యెక్కువ యగును, చక్కగ మలవిసర్జన మగును. సాలా మిసిరిఅనునది ఒకనాటిపండు. ఇదికాబూల్, కాందహార్ దేశములలో వైరగుచున్నది. అక్కడి జనులు ఈపండును విశేషముగా ప్రియమైన మనదేశపు 4 గురు మనుష్యుల బలము ఆదేశమున ఒకమనిషికి గలదు. వై మురబ్బను సేవించి మంచి బలము పొందుటకై గొప్ప మందులతో చేర్చి తయారుచేయబడియున్నది. 1 డబ్బాను 15 రోజులు ఉపయోగించిన దానివల్ల పూర్తిగ గుణముకలుగును. 2-3 డబ్బాలు ఉపయోగించినచో జన్మంతరము వరకు గుణమిచ్చును.

ఆసుపానప్రతిక పార్కులలో పంపబడును.

15 తులాలు డబ్బీవల రూ. 2-0-0. తచాలభర్తు 1-3 డబ్బాలకు 6 అణాలు. డి. మన్నాలాల్, ఢిల్లీవైద్యులు, నెం 5, అవన్యూరోడ్, బెంగళూరు సిటీ.

619

త్వరపడుడు ! 774 కొద్దిప్రతులు మాత్రమే !!

1. విద్యావిశ్వవ్యాపకాశిని వెల రు 0-10-0 లు దీనియందు శ్రీప్రసాదమున్న కల్పనాస్వరమునకు ఉపయోగపడునట్లు ఖండప్రసాదమున్న సంపూర్ణముగా భాష, మాతయోగ భేదమున్న తెలియబడును.

2. శృతిహస్తపాఠము వెల రు 0-8-0 దీనియందు శాఖ శాఖానుశాసనమున్న, స్వరాలంకార గీత, వర్ణ కృతులకు శబ్దమున్న కొలపించుకొనుటకు తెలియబడును. ఉదాహరణ- పాంసప్రసిరాగము రూపకంకాళము లో క్రిట యులుత ఉపద్రవ్య నృసింహ శాస్త్రీ సంగీత లక్షణవిద్యాన్ మనసుగ రు గు అమలాపురము.

జీర్ణరసాయనము:- ఈమాత్రలను సేవించుట వలన అన్నము పచనమగును. జీర్ణకోశము బాగు పడి రసప్రాసము క్రమముగ గలుగును. మలబద్ధము మానును. 25 మాత్రలడబ్బి 1-కి వెల 1-4-0. అమృతాంజనము దీపో, మద్రాసు, బొంబాయి.

ఆత్మజిజ్ఞాసా.

శరీరమును విడచినతరువాత ఆత్మస్థితి. దయ్యముల సద్భావమును గురించిన శాస్త్రీయచర్చ గ్రంథకర్త:- డా. జగన్నాథస్వామిగారు, బి. ఏ. చిన్నవైజా చక్రవర్తి గ్రంథము. వెల రు. 0.8-0 మేనేజరు, ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము పోస్టుబాక్సు 212, మదరాసు.

180 పుటల పుస్తకముఉచితము

ఆంగ్లమును శాస్త్రీయభాషనుబొందుట స్వాభావిక మైన కొన్ని నిధులను అనుసరించుట వలననే కల్గుచున్నది. ఈ ఉత్తమమైన పుస్తకము ఆంగ్లభాషమును కలుగజేసి శరీరసౌఖ్యమును దృఢపరచును ఆయుర్వృద్ధిని ఇప్పించును. ఈపుస్తకము ఇనాముగా నీయబడును పోస్టు చార్జి యు కుమే భరించుటవలెదు. వెంటనే వ్రాయుడు. 219 వైద్యశాస్త్ర మణిశంకర్ గోవిందజీ, ఆరింకనిగ్రామ, పో.పాలయం 156, బ్రాహ్మ్య, మదరాసు.

నీలమేఘము, అను సుప్రసిద్ధచరిత్రము.

తిరుమలై తాత్పర్యసంగ్రహము. 784 ఈ రెండు గ్రంథములు తెనుగున అచ్చువేయబడి యున్నవి. మొదటిది జ్ఞానమును కల్పించు అర్చిరాది మార్గమును తెలియజేయుచున్నది. రెండవది ఆత్మ ఉజ్జీవింపు ఆచార్య శిష్యులకును తెలియజేయుచున్నది. మొదటిదాని వెల రు. 0-8-0; రెండవదాని వెల రు. 0-10-0. తపాలాచార్జి వేరు పరకాలన్ & కో., నెం. 20 కృష్ణగుంటపేట మద్రాసు.

శారదాంబ

ఇది శ్రీధర్మబోధిని యను నాటకము సంఘమరాచారసంగ్రహమునకు మార్గ మిందు కావలసింది. అందరు జదివి తీరవలయును. వెల 0-4-0 పోస్ట్జీ వేలు. ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము, 7 తంబుకెట్టి పేట, మదరాసు.

మంచిగుణము గల శాస్త్రీయాపధములు.

బృహత్ మంజుష్టాదికావ్య

రత్నమును శుభ్రపరచుటలో ప్రత్యేకమైనది. 1/4 పాను సీసా రు 0-12-0.

చంద్రపథగుటి

మూత్రవ్యాధులయందు అమోఘముగ పనిచేయును. తులం 1-కి రు 1-0-0.

వాసవలేహము

దగ్ధునకు మంచిమందు. 1/4 పాను సీసా రు 0-10-0. వ్యవహారములన్నియు నాంక్షలయభాషలో జరుగవలయును.

జాండూ ఫార్మ్యూటికల్

వసు-

ఆయుర్వేద యాపధముల జేయువారు బొంబాయి నెం 13.

The Zandu Pharmaceutical Works
388 The Ayurvedic Pharmacists.
Elphinstone Road, Bombay, 13.

శ్రీకృష్ణలైంగికాంశుగోళకలకారి చక్రవర్తి

రంగుల చిత్రపటము

ప్రతి 1-కి 0-1-0 12 ప్రతులకు 0-9-0
వి. పి. భర్తులు ప్రత్యేకము.
ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము
పోస్టు బాక్సు 212, మద్రాసు.

సీతారామాంజనేయ సంవాదము.

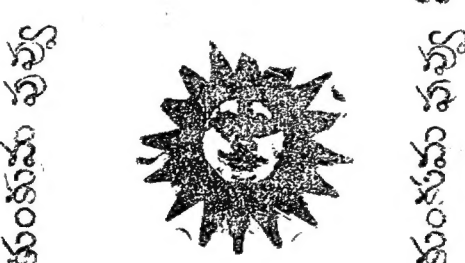
టీకాతాత్పర్య విశేషార్థ ఇతిహాస సహితము.

తెనుగున ఇది యొక్కటియే వేదాంత గ్రంథమని నాడుక. దీనికి సరియైన టీకాతాత్పర్యములను బ్రహ్మశ్రీ చింతామణినర్పుల నారాయణ శాస్త్రిలవారితోతను శ్రీమాన్ తిమ్మ దేవరాజు సుధీ గారిచేతను వ్రాయించి చక్కని అక్షరములతో మేలైన కాగితములపై మా ఆనందముద్రాలయమున అచ్చుపెట్టించి ప్రకటించినారము. మేలయిన క్యాలికో బైండు చేయబడియున్నది. వెల 2-8-0.

శ్రీ వెంకటాద్రిస్వామి కీర్తనలు. రాగతాళములతో చేర్చబడియున్నవి. శ్రీ వెంకటాద్రి స్వాముల వారి చరిత్రముకూడ చేర్చబడియున్నది. కాలికో బైండు 0-8-0. తపాలా భర్తులు ప్రత్యేకం.

ఆర్. వేంకటేశ్వర్ అన్ డు కో, ఆనంద ముద్రాలయము, మద్రాసు (285)

కుంకుమపువ్వు

స్వచ్ఛమును నిర్మలము నగు కుంకుమపువ్వు మౌనవర్ణదొరకును. కొనువారు సూర్యమార్కును గమనింపుడు. కరస్పాక్షాడన్న మొదలగునా ఇంగ్లీషున వ్రాయవలయును:-

ఎస్. నారాయణ అందు కంపెనీ (53) 21. హమ్మంపేట, బొంబాయి.

అమృతాంజనము డిపోవారి దివ్యోషధములు.

రు.ప.	రు.ప.	రు.ప.
దంతహర్షము పండ్లులోమటకు ... 0-2	తామర తైలము; తామర, కీటకు ... 0-4	మోహిని తైలము వెల్లుడుకలు పెరుగుటకు ... 0-12
జీర్ణరసాయనము మాత్రలు అశీర్ణమునకు ... 1-4	వృష్ణకు తైలము డబ్బి 1-కి ... 0-4	రోమహరి వెల్లుడుకలు ఊడుటకు ... 0-8
దంతభూలహరి పండ్లుపోటుకు ... 0-8	సురత్రిద్రావకము సీసా 2-కి ... 1-0	ఉబ్బుసమునకు మందు సీసా 1-కి ... 1-0
వజ్రగుళికలు భాతుపుష్టికి ... 1-0	కఫహరి శీతగట్టు దగ్ధులకు ... 1-4	కస్తూరిమాత్రలు పెద్దవి, చుంచిన 50-కి ... 0-10
జ్వరహరి జ్వరములకు సీసా 1-కి ... 0-12	కఫహరిమాదము. దగ్ధ, ఉబ్బగములకుడబ్బి 1-కి 0-8	సుఖభోగి మాత్రలు ... 1-0
మూలశంకు తైలము డబ్బి 1-కి ... 0-12	వాయువుపోట్లకు మందు ... 1-0	సుఖభోగి తైలము పుండ్రకు ... 1-0
లేయమందు తేలుకాటుకు సీసా 1-కి ... 0-8	సుందరితైలము, ముఖకాంతికి ... 0-8	విశేషనములకు మాత్రలు డబ్బి 1-కి ... 0-8
శాస్త్రాంజనము కంటివ్యాధులకు ... 0-4	పగ్గుశ్శకు తైలము శీతపగ్గుశ్శకు ... 0-8	గ్రహణి మాత్రలు డబ్బి 1-కి ... 0-8
కలరామాత్రలు వాంఠిశ్శకులకు ... 0-6	కళ్లకులహరి చెవిపోటుకు ... 0-6	శిరోవేదన మాత్రలు తిలనోష్పలకు ... 0-12
గట్టిక తైలము గట్టిచీడలకు డబ్బి 1-కి ... 0-8	జులూబి మాత్రలు మలబద్ధమునకు ... 0-8	కాలినపుండ్రకు నూనె సీసా 1-కి ... 0-8
కామకర్మము సీసా 1-కి ... 0-6	బంతువాలిహరి ఎమిడికలకు ... 0-8	శృంగు ద్రావకము సీసా 1-కి ... 1-0
వేలకు కుండు సీసా 1-కి ... 0-4	కుసుమారి మాత్రలు, కుసుమస్వాధులకు ... 1-0	తాంబూలమాత్రలు, నువాసక గానండుకు 50-కి 0-8

పోస్టు భర్తులు వేలు. అమృతాంజనము డిపో, మద్రాసు అందు బొంబాయి.